

SLOVENSKI NAROD.

vsak dan večer, izimski nedelje in praznike, ter vsija po noči prejemam za avstro-ugarske čashe na vse leto 25 K., na pol leta 18 K., na četr leta 6 K. 50 h., na eden mesec 8 K. 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 18 K., za četr leta 8 K., na eden mesec 8 K. Kdor hodi tam ponj, velja za celo leto 25 K., na pol leta 11 K.; na četr leta 5 K. 50 h., na eden mesec 1 K. 80 h. — Za tuje dežele toliko je, kolikor snaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve iaročnine se ne ozira. — Za ostanila pisanje se od petekostopni petek-vrste po 12 h., če se osmanilo enkrat tiska, po 10 h., če so dvakrat, in po 8 h., če so trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvleč frankovati. — Rokopisi naj se ne vradočajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnosti naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Tugove ulice št. 2, vhod v upravnost pa na Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Justica ali justament?

Nezaslišano stališče, koje je zavzemal dr. Körber v zadnjem državnozborskem govoru, glede koroških razmer, je zelo značilno za smer, v kateri jadra danes justična uprava. Ta smer je zelo opasna ne samo za usodo koroških Slovencev, ampak za našo justico sploh. Za nas bile so te besede kakor blisk v dnevni noči, ki posveti v propad, pred katerim stoji naša justica.

Kmalu potem, ko se je upeljal civilno pravni red, izdal je graško nadsodišče znani ukaz, ki je nameval odvzeti odvetniškemu delokrogu vse malotne zadeve. Ta ukaz je bil popolnoma nezakonit, vendar pa se je našlo nekaj sodnikov v deželi, v njihovo stanovska čast tudi konstatiramo, da le nekaj, ki so začeli ta ukaz gorak, kakor je prišel iz Grada, uporabljati. Vsled protesta odvetništva položil se je ta ukaz takoj zopet v registraturo.

Takrat povdarjali smo na tem mestu, da je največja biba novega civilnopravnega reda ta, daje po ožil vso moč v roke sodnikove.

K vsej nesreči so prišli potem že znani Kleinovi tajni ukazi, ki so involvirali nevarnost, potisniti justico na nivo uprave. Hitrost je vse, drugo pa postranska stvar. Opozarjali smo že pri tisti priliki, da je pravnemu četu na kvar, da se sodnik le za en korak premakne iz strogo judicielnega stališča. In kako so se razmere razvile?

Danes nosijo talar mnogokrat zelo mladi gospodje — vsega spoštanjanja vredni gospodje — ali mladi so, in zato neizkušeni, včasih celo malo nervozni. Deloma so to faraoni, ki niso poznali Jožefa. In kakšna je naša justica vobče?

Ali je hitra? G. tovo. Ali je cenna? Deloma. Ali je dobra? Prav gotovo ne boljša, nego poprej. Ali moderna je!

To stališče pa, katero je zavzemal dr. Körber v državnem zboru kot voditelj justične uprave, ni mo-

derno, ni napredno, ampak nazadnjajočko in skoro blazirano je. Rekel je, da se vlada ne more ukloniti posameznemu agitatorju.

Ali o tem tu ne more biti govora g. minister. In dr. Körber se vendar ne bo hotel v eno vrsto staviti s strankami, ki prihajajo k uradom, pa imajo navado, da vedno odgovarjajo nekaj drugrega, nego se jih vpraša!

Kaj pa je vendar storil dr. Brejc na Koroškem? Zahteval je, da se uporablja zakon, uporablja pa se vedno veljavne naredbe justičnega ministrstva. To je zahtevali in nič drugega. In sedaj se je izkazalo, da so razni birokratje vse te naredbe na tihem eskatomirali, da poslujejo na Koroškem sodniki, ki z ljudstvom niti govoriti ne morejo. Če ti sodniki niso brez vesti, so pravi mučeniki! To so sicer žalostni pojavi, to so bolestni znaki naše justične uprave, ali dr. Brejc jih gotovo ni zakrivil. In dr. Körber sam ni trdil, da slovenski jezik na Koroškem ni v deželi navadni jezik v smislu P. 13 s. r., ni tajil naravnost azijatskega dejstva, da je med slovenskimi Korošci nastavljen sodnik, ki nadovega jezik, ne zna in tudi trdil ni, da so odpravljeni ministrski ukazi, ki določajo uporabo slovenskega jezika na Koroškem. Ali voditelj justične uprave nima več čuta zato, da je njegova zaprisežena uradna dolžnost paziti na to, da se zakoni in ministrske naredbe ne prezirajo, ne glede na to, kdo se nanje sklicuje. Kot minister imel bi se baviti edinole z vprašanjem, ali je postopanje doktorja Brejca v zakonu in ministrskih naredbah utemeljeno ali ne, ne pa ali je ljubo nekaterim zaprašenim birokratom. Tega vprašanja pa se niti dotaknil ni.

Morda vegetira pri graškem nadodišču še kak nadsvetnik, ki meni, da je njegova dolžnost, oficialno se zgrajati, če sliši kako slovensko besedo, ali da se da dr. Körber, cd katerega cepajo sicer moderne ideje, kakor kaplje dežja raz namočen plasti,

na led speljati, po takih poročilih to je docela nemoderno, to je naravnost proti dobremu okusu, to je skoraj blazirano.

Če voditelj justične uprave vstraja na tem stališču, mora imeti to slabe posledice za našo justico sploh.

Znano je, da kdor greši proti kazenskemu zakonu in je zaradi tega obsojen, zgubi nekaj državljanskih pravic. Ali kako pride tisti Slovenec, ki se je priučil nekaj nemščine, doletga, da ga koroška sodišča klasificirajo za državljana niže vrste.

In odkod ve sodnik v Celovcu, Rožeku, Beljaku, Železni Kaplji ali je Anton Klobučar trgovec v Ljubljani, ali Peter Snedu trgovec v Metliku več nemščine in v kaki meri!

Stvar pa je tudi globokega etičnega pomena. Nič ni bolj škodovalo ugledu naše justice, nego tendenca justične uprave zadnjih let, ki navaja sodnika v siner, da je pravzaprav upravni uradnik, da je hitra justica bolj hvale vredna, nego dobra justica. Če pa stoji dr. Körber na stališču, da se umakne posameznemu agitatorju, če spolni tudi na Koroškem svojo zapriseženo dolžnost in gleda na to, da se ministrske naredbe glede uporabe slovenskega jezika respektirajo, če se nanje sklicuje tudi dr. Brejc, če torej kot načelnik vlade postavi nasproti posameznemu državljanu svoj justament, je to slab v z gled, ki ne bo ostal brez pohujšanja. Le še en korak naprej in zna se dobiti senat, ki bo mnenja, da se ukloni kakemu agitatorju, če vstreže kakemu po dotičniku vloženemu rekurzu ali prizivu.

In v tem oziru opozarjam na pogubonošno stališče ministrov ves slovenski svet, juriste in nejuriste V prvi vrsti pa: *caveant consules!*

Nekaj domovinske statistike.

Štatistika je veda, ki je sama po sebi zelo dolgočasna, koje uspehi so pa neprecenljiva opora za vsako racionalno razdelbo v gospodarskem življenju držav, dežel, občin. Vsled domovnemu

pravne novele iz leta 1896., ki veleva, da ima vsak avstrijski državljan pravico do sprejetja v domovinsko zvezo, če izpolni sledeče pogoje, namreč če prebiva v kaki občini a) kot samopravna oseba (običajno torej počenši z izpolnjenim 24. letom), b.) 10 let c.) prosto voljno, č.) nepretrgoma in d.) ne da bi v tem času obremenil javno ubožno oskrbo,*) — vzrastlo je večjim občinam dotedaj neznano breme. Kajti vsak človek, ki je kdaj prišel z dežele v mesto iskat dela in ki je ondi ostal, poslužuje se teh novih pravic, če je srečno pretolkel 10 let. Breme pa vzrača občini zlasti zato, ker je ena glavnih pravic vsakega človeka, da ga občina, v katero je prišoten, v slučaju delonezmožnosti in ubožstva oskrbuje. Mestna občina ljubljanska tudi v resnicu skrb za svoje reveže in tudi imajo takoj še dovolj ugodno eksistenco; kajti imajo zdravniško pomoč, imajo ubožne hiše itd. Vsak siromak pa se boji odprave na deželo, v kako kmečko občino, kjer nima takih ugodnosti, kjer mora hoditi vsak dan v drugo hišo na hrano, dostikrat sprejet z nepriznanimi besedami in bogve kakšno hrano, kjer navadno nimajo kotička z zakurjeno pečjo. Čuditi se torej ni, če sili vse pod okrilje mestnih občin, da sili pri nas vse v domovinsko pristojnost mestne občine ljubljanske.

Novi domovinski zakon je imel pravzaprav druge tendence; postal je pa le ubožnopreskrbi zakon v korist kmečkim občinam. Breme postane tem občutljiveje, ker so ravno revnejši sloji navadno zelo blagoslovjeni z otroci, in v vsako domovinstvo sledje možu zakonska žena, očetu mladoletni zakonski otroci, nezakonski materam pa dotični nezakonski mladoletni otroci. Tako zadostuje včasih ena domovinska prošnja, da mora občina ljubljanska v svojo pristojnost sprejeti 9 do 12 oseb. Občina pa igra pri tem nekako ulogo

*) Nekatera občine po deželi tolmačijo to zakonito mesto napačno, ker mislijo, da je kak njihov domačinec izgubil svojo domovinstvo že s samim prebijanjem izven stare domovne občine. Če je prebijalo res 10 let v Ljubljani, mora vendarle tudi še za vesprejem v ljubljansko domovinsko zvezo prositi, ali pa občina zanj.

Dokler je bilo kaj klobase, se ni menil profesor za nobeno stvar, ne za lepe izložbe, v katerih so bili razstavljeni predmeti, izgotovljeni v Rimu, ne za ljudi, ki so ga pozdravljali, kajti bil je znan in spoštovan po vsem 99. okraju ss. Ecclesiae, ker je bil na glasu, da je učen in svet mož.

Ko se je pokrepčal s klobaso, je potegnil z rokavom nekolikokrat preko ust; nato pa je pričel ogledovati papir, v katerem je bila zavita. Misil je namreč, da je to fragment kakega časopisa, ki je izhajal, ko so bivali v Aemoni še barbari in nasprotniki svete vere. Toda motil se je! Prebral je prvi stavek in videl je, da je pisan v latinščini. Bral je bral in pri vsaki besedi se mu je bolj jasno njegovo tolsto lice. Slednjič je raztegnil široko ustnice, da so se zablesčali njegovi rumeni zobje in vzkliknil s povzdignjenim glasom: „Omnia ad maiorem Sulfurius Ecclesiae doctoris! Meni, nevrednemu služabniku svete stolice, se je posrečilo najti rokopis tega učenjaka. Ves rimske svet je hrepel vsaj videti ta dragocen biser rimske literature. Čeprav je to samo en list imenitnega dela Sulfu-

rijevega, vendar si proslavim še bolj svoje ime.

Kakor drvi brzonogi jelen, ko ga tare žeja k mrzlemu sludencu, tako je hitel sicer počasni profesor v senčilisku posloplje in planil v sobo, v kateri je navadno predaval. Našel je vse poslušalce že zbrane polnoštevno.

Zatulil je, da so se stresla okna sobe, ko je stopil na govorniški oder: „Frates in Domino, bratje v Gospodu, poslušajte, kar vam bom povedal! Ne imejte zakrnjenega srca za lepe nauke, ne oslepilnih oči, da morete videti, kar je ustvaril Bog po svojih služabnikih. Sklenite roke k molitvi in vaša kolena naj se vklonijo, kajti to, kar boste slišali, je beseda božja! Poslušajte bratje, kaj piše Sulfurius, vzor in dika celega okraja. Danes mi je dala božja previdnost v roke odlomek njevega slavnega dela „Historiae“, ki pa je žal ostal v rokopsku. Tu nam podaja Sulfurius sam svoj življenjepis; poslušajte, bratje, poslušajte:

„Taeinora clara auctoris „Historiarum“. Scriptum anno Domini MMMM. Aemonae. In nomine patris et Filii et Spiritus sancti! Morda se bo bralec

vivisecirane živali. Izročena je na milost in nemilost zakonitim določbam, in kjer se da zakon interpretirati različno, tamkaj je pa judikatura višjih inštanc tak, da se ne more imenovati prizadetim velikim občinam ugodne.

Ker so vse to vprašanja, ki zavemojo živo zanimati davkopalcevce, podati hočemo nekaj pregleda o domovinskih sprejemih v Ljubljani v l. 1902.

Pripomniti bi še bilo, da se mora tudi Neavstrije datu v smislu novega zakona, ker naravnost domovinstva ne morejo dobiti, vsaj zagotovilo, da se jih bo sprejelo, kakor hitro postane avstrijski državljan. Seveda dobe tako zagotovilo le, če so izpolnili zgoraj navedene pogoje. Poleg tega obstoje prejko slej takozvani prostovoljni sprejemi, t. j. občina sme, kadar hoče in kogar hoče sprejeti v svojo domovinstvo in za tak sprejem, seveda če je bil zaprošen, sme v smislu obč. reda zahtevati tudi primerno takso. Za tak sprejem se pa, odkar je v veljavi novi zakon, zanimajo le osebe, ki spočetkom tega članka navedenih pogojev za exoffosprejem iz kateregakoli vzroka niso mogli izpolniti. Zanimanje za take sprejeme je torej vsled novega zakona tak pa, da l. 1902. na ta način ni bil, kakor bomo radi spreglednosti spodaj še enkrat omenili, v ljubljansko pristojnost sprejet noben avstrijski državljan, od tuje pa (na podlagi predloženega zagotovila za slučaj, da postane Avstrijanec) le eden! Sloh se domovinstvo ne upošteva več kot v prvi vrsti častna, politična pravica, ampak le z utilitarnega stališča. Med povprečno sto osebami, koje je ljubljanska občina primorana sprejeti, so morda, a zelo dvomljivo je to, tri osebe, o kajih se more z dobro vestjo reči, da so zares v dobrih gmotnih razmerah in za gotovo ne bodo nikdar postale ubožnemu zakladu nadležne. Kakšne pojme ima ljudstvo o domovinskem zakonu, kaže tudi karakteristični in ne ravno redki prigodljaj, da pride staro opešana ženica na mestni magistrat, in ko je pri uradu na zapisnik povedala svoje domovinske želje ter zapisnik podkrižala (pisati zna itak komaj polovica prisilcev), še malo po-

LISTEK.

De vita Sulfurii.

Doctor Pius Doctus, najpobožnejši in najučenjeji profesor vseučilišča ss. Religionis v Aemoni, duševnem središču 99. okraja, podložnega pontifici Romano, je prišel s težkimi koraki počasi iz vseučiliščega poslopja in se napotil proti veliki prodajalnici, na kateri se je bleščal naslov: „Pristne rimske klobase! Za vseučiliščne profesorje zuižane cene, ako predloži prodajalec Lanij Romanu od škofa izgotovljeno ubožno izpričevalo.“ — Doctor Pius Doctus je vstopil v prodajalnico in izvlekel iz žepa zamazan list, na katerem je bilo napisano: „Confirmatur ab episcopo Aemonae doctorem Pium Doctum in summa egestate esse.“

„Omnia ad maiorem Dei gloriam!“ je reklo prodajalec Lanij, ko je prebral ubožno izpričevalo. „Kako klobase pa zahtevate, častiti gospod? Vse imam sveže, vse iz Rima; ravnokar je prišlo z direktnim brzovlakom! Že prej sem stisnil strojevodji nekaj desetic v roko, da je hitreje vozil, kajti bal sem

porodila misel: Ali spada Sulfurius tudi med može, ki zaslužijo, da se bere njihovo ime v zgodovini? Da, on zasluži! Zakaj? Zato, ker se je bojeval z orožjem svete vere proti njenim sovražnikom, ki so si prizadevali, da bi jo ugonobili. Toda Bog sam je postal med nje Sulfurija, ki je postal po milosti poglavarja 99. okraja, škofa v Aemoni, profesor na ondotni duhovniški akademiji. Ta je večil mladim, nepokvarjenim klerikom gorečo ljubezen do Boga in sovraščvo do vsega, kar navaja človeštvo do posvetnega in ga odčuje edinem smotru — Bogu. „Človek naj služi le Bogu“, to je bilo njegovo geslo. In tega so se oprijeli tudi mladi duhovniki, ki so izšli iz njegove učene šole. Razkropili so se kakor solnčni žarki po vsem 99. okraju, ustanavljali na sveti rimske-katoliški podlagi hranilnice in posojilnice, bratovčine Marije Device, konsumna in izobraževalna društva, katera so vodili ti učeni, v vsem izobraženi gospodje.

Toda Bog je nasprotoval včasih njihovemu bogljubnemu delovanju s tem, da je pripustil, da je razpadlo kako tako ali podobno podjetje na ka-

stoji ter naposled verno vpraša: „Gospod, al' bom sedaj kaj dobila?“

Toda preidimo k številam, ki govorijo same zase.

Leta 1902. je bilo sprejetih v smislu domovinskega zakona z dne 5. decembra 1896, drž. zak. št. 222 v pristojnost mestne občine ljubljanske:

mož. žen. skupaj

Vsled lastne prošnje . 288 252 540

Vsled prošnje prejšnje domovinske občine (ki imajo pravico, se svojih ljudi, ki so 10 let življani, tudi zoper njihovo voljo iznenaditi) . 35 15 50

Vsled slučajno dvojne prošnje (lastne in od strani občine) . 17 1 18

Tem osebam je v ljubljansko domovinstvo sledilo zak. žena . 290

otrok . 694

Vseh avstrijskih državljanov, ki so bili sprejeti, je torej . . . 1601

Za prostovoljen sprejem proti taksi ni prosil noben avstr. državljan.

mož. žen. skupaj

Od inozemcev je bil sprejet prostovoljno (proti taksi) . 1 — 1

na podlagi zagotovila (brez volje ljubljanske občine) . 3 — 3

Tem osebam so sledile v ljublj. pristojnost zak. . . . žene 3

otrok 7

Vseh inozemcev skupaj 14

Avstrijcev in inozemcev vključ je je bilo torej sprejetih 1615!

Če odražamo sosprijetje zakonske žene in otroke, dobimo število vsljšanih prošenj, namreč 608 od strani avstr. državljanov, in 4 od inozemcev. Inozemski priseljenci so bili vsi moškega spola, od Avstrijancev pa 340 moških in 268 samopravnih žensk (samskih, vdov).

Zanimivo je, v kateri starosti da se ljudje najbolj zanimajo za to azilno pravico. Iz naslednjih števk se vidi, da moški v oni starosti, ko je rodbina najbolj narastla, ženske pa, čim starejše in slabotnejše postajajo. Seveda se mora vpoštovati, da bi bile številke v višjih starostih neprimerno višje pri obojih spolih, če bi percentualno živel v vseh starostih enako veliko ljudi. V resnicu pa je percentualno živel 70 ali 80 letnih ljudij majhen, zato pomenajo številke pri teh starostih relativno mnogo več, kakor je pa njih aritmetična višina.

Od avstrijskih priseljcev (in ti nas pravzaprav edino zanimajo, ker inozemci je zelo malo) bilo je v starosti:

	možkih	ženskih
30—40 let	68	23
40—50 "	107	47
50—60 "	91	89
60—70 "	49	73
70—80 "	21	33
nad 80 "	4	3
Skupaj .	340	268

koršen način že bodi. Na Sulfurijevo prizadevanje pa se je rodilo iz vsakega takega ponesrečenega podjetja kar po več novih, ki so delovala med neomikanim, naravnost barbarskim narodom v prospeli svete vere.

Sulfurius je tudi ustanovil takozvani „Duhovniški zaklad“, iz katerega se je podpirala z denarjem velika večina duhovnikov, ki so bili grozno ubožni. Godilo se jih je tako slabo, da so izgledali kakor sv. Janez Krstnik, ko se je postil v puščavi 40 dni in se hranil od samih kobilic in korenin. Prostovoljen post je sicer strašno zaslužen za večno življenje, toda neprostovoljen ne tako zelo.

Sulfurius je tudi priporočal, da naj si vzame vsak duhovnik po eno ali več kuharic in dekel. Vsak ga je rad slušal. Tako se je po lepem vzgledu duhovnikov širilo sveto življenje po kuharicah in deklah tudi med drugimi ljudmi, med neizobraženim narodom.

Ta sveti mož je priporočal tudi duhovnikom v svojih nesmrtnih spisih, naj gledajo na to, da pride denar, ki ga imajo posamezniki, v njihove posvečene roke, da ga obračajo v korist matere

Kar se tiče dežele prejšnjega domovinstva, bilo je od teh priseljcev in prisilk pristojnih že preje v kako Kranjsko občino 551, Niževnem Štajerskem, iz Trsta in okolice 2, iz Goriške in Gradiške 10, iz Češke 11, iz Moravske 3, iz Šlezije 2. Inozemci so bili vsi štirje preje ogerski državljanji.

(Konec prih.)

Shod slovenskih zaupnikov na Koroškem

se je vršil 25. pr. m. v Celovcu. Shoda, kateremu je predsedoval g. Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru, se je vdeležilo izredno veliko število zaupnih mož iz vseh krajev slovenske Koroške. Ko je predsednik razložil namen in pomen posvetovanja, je govoril dež. poslanec g. Franz Grafenauer o političnem in narodnem položaju koroških Slovencev. Govornik je v živih barvah sikal težak boj, ki ga bijejo koroški Slovenci za svoj narodni obstanek, ko jim odrekajo nasprotniki celo pravico do življenja in jih pode celo s pomočjo države, ki je s temeljnimi zakoni zagotovila vsem narodom popolno ravnopravnost v zasebnem in javnem življenju, iz javnosti t. j. iz uradov in šol. Takšnim nasilstvom se je treba upreti v vso odločnostjo in v vsemi silami in energično zahtevati, da se tudi nasproti koroškim Slovencem izvršujejo veljavni zakoni. Koncem svojega govorja je poslanec predlagal tole rezolucijo:

»Shod slovenskih zaupnikov, zbran dne 25. novembra 1903. v Celovcu, z največjo ogroženostjo in najdodeljejo protestuje zopar nečuvano, od zgoraj zauzetenem kršenjem ustavnega zajamčene ravnopravnosti slovenskega jezika na c. kr. sodiščih na Koroškem; društvo obžaluje pasivnost visoke justične uprave, ki vključ opetovanjam pritožbam še ni našla poguma, samosilnemu postopanju nemško-nacionalnega uradništva napraviti konec; društvo odločno zahteva, da se takoj in nemudoma glede jezikovnega vprašanja na koroških sodiščih napravi red, slovenskemu jeziku vrnejo v polni in nepriskrajšani meri njegove stare pravice, in da se jezikovno vprašanje sploh tako uredi, in na vseh, tudi za slovensko prebivalstvo dežele namenjenih uradih ustvarijo take razmere, da bo Slovencu, ne da bi se gledalo na to, ali zna tudi drugi deželni, t. j. nemški jezik, mogoče, pravico in pomoč javnih oblastev iskat in tudi doseči v njegovem materinem, slovenskem jeziku.«

Resolucijo so zaupniki sprejeli soglasno z velikim odobravanjem in se je sklenilo, da se pošlje vladu na Dunaj.

Nato je govoril g. Matej Ražun o šolskem vprašanju, naglašajoč, da je šola, dobra slovenska šola življenskega pomena za koroške Slovence. Šola je ono polje, kjer

svečene cerkve. Tako so nastale oporeke med živimi“.

„Menda sem dokazal“ pravi Sulfurius koncem svojega življenjepisa, „da je bilo moje delovanje zelo plodovito in da zato zasluzim, da se bere moje ime zapisano z zlatimi črkami v zgodovini, da se mi stavijo povsod spomeniki in vzidavajo po vseh cerkvah in župniščih spominske plošče. Omnia ad maiorem Dei gloriam!“

Doctor Pius Doctus je počasi in s svečanim glasom bral svojim vernim poslušalcem življenjepis Sulfurija. Vsega je poslušalo tako zvesto, kakor da bi govoril iz njegovih ust sam Bog. In ke je končal, je zaoril iz vseh gril klic: „Slava Sulfuriju, slava našemu profesorju!“ Le neki mlađi klerik, ki se je udeleževal tudi predavanj na vseučilišču, je molčal in zakrivajoč oči z rokama misil: „Tako nas varajo oni, katere častimo kot svetnike! Ti so bili poguba našemu narodu, na njih leži večno prokletstvo!“ Bil je eden izmed onega malega števila Slovencev, ki so se ohranili visoko gori v hribih pred pogubno rimsko kulturo.

Raja-tita-gana.

se bo odločilo, ali še ostanejo slovenski Korošci Slovenci, ali pa se potujdijo; ali še slovenski narod ostane na Koroškem, ali pa izgine za vedno s poprišča. Protiv Slovencem se je zarotilo vse na Koroškem, vse že kopli slovenstvu grob, med prvimi in najnevarnejšimi grobokopi pa so koroške šole. Te so krive, da Slovenci na Koroškem ne napredujejo. Slovensko ljudstvo je še preveč nezavedno in nepoučeno, zato ga še lahko nasprotniki zapeljejo in vodijo za nos. Ljudstvu je treba več pouka; temelj vsekemu pouku pa je dobra, narodna, pedagoščina načelom odgovarajoča šola, kakršno je treba Slovencem na Koroškem odločno zahtevati, ako nečejo, da jim zapojo mrtvaški zvonovi. Govornik je potem razviral obširen šolski program, kateri se pa nam ni priobčil, valed česar si pridružujemo pravico, svoječasno spregovoriti o tem programu.

G. dr. Brejc je nato v obširnem govoru razpravljal o narodno-političnem programu koroških Slovencev in vsestransko utemeljeval svoj tozadenvi načrt. Po živahnih debati, katero so se udeležili gg. Vošpernik, Hochmüller, Poljanec, Legat, Wutti, Premru i. dr., se je sprejel z odusluženjem tale narodno-politični program:

I. Trajno osiguranje našega na rodnega obstoja pričakujemo le od dejanske izvršitve načela o avtonomiji narodov. Stremiti nam je tedaj po čim ožjih narodno kulturnih in gospodarskih zvezah s sosednimi slovenskimi deželami, da tako razmere in duhove pripravimo na ustanovno združitev slovenske Koroške z ostalimi slovenskimi deželami.

II. V okviru sedaj obstoječe ustave pa zahtevamo:

1. popolno jezikovno ravnopravnost pri vseh uradih in oblastih, ki so po svojem delokrogu namejena tudi za nas Slovence, in sicer ravnopravnost v tem smislu, da ima vsak Slovenec — naj že zna nemški ali pa ne — pravico zahtevati, da se ž njim in pa za njega uradije v njegovem jeziku; raditev tudi zahtevamo, da se pri vseh teh uradih nastavi zadostno število uradnikov, ki so v besedi in pismu slovenščine popolnoma zmožni; jezikovna ravnopravnost značiti se mora na slovenskem in jezikovno mešanem ozemlju tudi v vseh javnih oblastvenih napisih, znakih, pečatih itd.;

2. preosnovno volilne pravice za deželni in državni zbor v smislu enake volilne pravice, t. j. da se od pravijo privilegij veleposestva, trgovske in obrtništvene ter mest;

3. premembo volilnih okrajev za volitve v deželni in državni zbor v tem smislu, da se slovenski in jezikovno mešani kraji ločijo od čisto nemških in v primerno število samostojnih volilnih okrajev združijo;

4. da se eno deželno-odborniško mesto prepusti Slovencem;

5. da se za namestnika deželnega glavarja v deželnem zboru imenuje Slovenc;

6. razdelitev deželnega šolskega sveta kakor tudi okrajnih šolskih svetov po narodnih oddelkih;

7. pri vseh Koroške se tičajo javnih ustanovah, korporacijah itd. pravilno zastopstvo tudi slovenskega prebivalstva dežele.

III. Sredstva. 1. Politična društva, katerih naj se še dvoje ustanovi, in sicer eno za okrajni glavarstvi Beljak in Šmohor, drugo za okrajni glavarstvi Velikovec in Volšberk;

2. vodstvo slovenskega naroda koroškega se poveri katoliško-političnemu in gospodarskemu društvu v Celovcu;

3. strogo in natančno po občinah ali župnih izvedena organizacija zaupnikov;

4. v krepkem narodnem duhu urejevan političen list, ki naj posebno pozornost obrača tudi na naše šolsko in gospodarsko življenje;

5. mladenička, brašna in druga izobraževalna društva;

6. politični in poučni shodi;

7. narodni sklad.

Ko se je končala razprava o gospodarski organizaciji, se je shod zaključil. Želimo, da bi shod obrodil obilo sadu, predvsem pa, da bi se oživilo z novim narodno-političnim programom ono krepko narodno in politično delovanje na slovenskem Koroškem, katerega smo — žal — v zadnjih letih pogrešali!

Poljaki in ministrski predst. dr. Koerber.

Že poteti se je od verodostojne strani naglašalo, da niso Poljaki nič prav naklonjeni Koerberjevemu kabinetu in da čakajo samo ugodne prilike, da bi mu vrgli poleno pod noge. In v resnici se je pokazalo pri poletnem zasedanju drž. zborna, da je bilo razmerje med Poljaki in Koerberjem nenačelo hladno.

Med parlamentarnimi počitnicami je priredil poljski klub več shodov v Galiciji, kjer so se razni poslanci odločno izjavili proti Koerberjevi politiki. Sedaj pa je poljski klub, kakor se poroča češkim listom z Dunaja, po svojem načelniku Jaworskom dr. Koerberju očitno povedal svoje mnenje, da med Koerberjevo vladom in med Poljaki ne more vladati nobeno prijateljsko razmerje. Te dni je namreč sprejel ministrski predsednik parlamentarno komisijo poljskega kluba, ki mu je vročila poljske postulate. Ko je vitez Jaworski priobčil Koerberju te zahteve, ga je ta nekako izvajajoče vprašal, zakaj ni poljski klub izpolnitve teh postulatov zahteval od prejšnjih ministrskih predsednikov — grofa Thuna in Badenija? Nato vprašanje mu je dal Jaworski primeren rezek odgovor, da sta bila imenovana ministra prijatelja poljskega kluba in da je med njima in Poljaki vladalo prijateljstvo

mladih dni, ko je ljubila nesrečno ter se omogočila posili. Stara Filipjevna, bivša pestunja hčerk, jo tolaži, da je bila končno z možem vendarle srečna.

Žanjice in koci nastopijo ter poklonijo gospodinji Larini okrašen snop. Veselo zaplesajo in odidejo.

Tatjana mnogo čita in sanjari o junakih v knjigah, Olga pa je vedno razposajena nagajivka. Nenadoma prijezi čestilec Olgin, Lenski ter pripelje seboj Onjeginu, v katerem se fantatska Tatjana zaljubi takoj. Onjegin pa ne misli več na ljubezen; lahkoživec je in naljubil se je dovolj. Blaziran je, a galanten in duhovit, tudi maliciozen in hlačen Don Juan. Lenski pa je goreč ljubimec, idealist, ki obožuje lepo Olgino.

Mlada para se izprehajata po parku, dokler ju ne pokliče gospa Larina v grad. Stara Filipjevna pa maje glavo: zdi se ji, da prinaša Onjegin Tatjani le nesrečo.

2. slika: V spalnici Tatjane. Filipjevna pripoveduje Tatjani o svojem Ivanu, ki ga je ljubila v mladini

in sloga. Med Koerberjem in poljskim klubom pa je razmerje drugačno. Poljaki ne zahtevajo ničesar neopravičenega, ampak samo stvari, katerih utemeljenost mora priznati vsaka vlada. Jaworski je sklenil: »Ako bi vlada tudi ugodila vsem našim sedanjim zahtevam, vendar bi med nami in vladu ne mogli zavladati nikdar prijateljski odnos, ampak samo nekkor modus vivendi.«

Če je ta vest resnična, je to nov dokaz, da mora biti stališče ministrskega predsednika že silno omanjeno, ker je poljski klub do sedaj velč ali manj

čino nemških strank, temveč tudi Poljake načuvati zoper Čehe. Bil je mučen in razočarljiv prizor, ko je načelnik poljskega kluba obsojal češki boj proti vladni. Predlog za spremembo, § 14. se je odklonil. Ista usoda pa čaka tudi poročilo ustavnega odseka za popolno odpravo § 14. Avstrija se nikakor ne more ostresti absolutizma in kot vidni znak absolutizma je ravno § 14. Dokler obstoji § 14, ne bo v Avstriji parlamentarizma, ne bo zdravega ustavnega življenja in ne bo ljudskih pravic. Slovani so bili prvi, ki so šli v boj proti temu predstavitelju absolutizma, dobro veden, da ustava ni dar krone, temveč je last narodov, katerim se je morala dati pod političnimi in finančnimi pritiski leta 1866. Le Nemci se ne zavedajo teh pravic ter se bore na strani vlade za absolutizem.

Državni zbor.

Seja dne 4. decembra.

Posl. Pommer je predlagal, naj se začnejo pogajanja z avstro-ogrsko banko glede delitve iste in ustanovite samostojne banke še pred obnovljenjem gospodarske nadgobe z Ogrsko. — Posl. Stwier-nia je predlagal zboljšanje položaja poštne prometne uradnikom. — Poslanec Pernerstorfer je interpeliral, zakaj se ni nižjeavstrijski deželni zbor zaključil, temveč le odgodil, dasi so se zaključili vsi ostali deželni zbori. — Posl. Marchet je interpeliral trgovinskega in poljedelskega ministra glede obdačenja vinskih pošiljatev iz Italije. Letos se pošila iz Italije k nam nenavadno veliko vina, ker hočejo Italijani porabiti do Novega leta ugodnosti, ki jih nudi vinska klavzula.

Po dobesednem čitanju vseh vlog, kar je trajalo do 2. pop., prešla je vendar zbornica do prvega pozitivnega dela. Predlog posl. Schreinerja, naj se o poročilu odseka glede podpor po ujmah poškodovanim razpravlja nujno, je bil sprejet ter se je takoj začelo o tem razpravljati. — Posl. Lemisch je poročal v imenu odseka ter predlagal, naj se odobri zakon, s katerim se je zvišal kredit za take podpore od 15 na 20 milijonov kron.

Posl. Fressl se je pritoževal o nepravični razdelitvi podpor ter predlagal, naj se iz blagajniških preostankov vzame še 20 mil. kron, da se pomožni kredit zviša na 40 mil. kron. Za Štajersko sta govorila Schoiswohl in Gasteiger, za Koroško pa Steinwender; nadalje so še govorili Hofmann, Hybeš, Sileny, Ryba, Dyk in Kulp. Glavna govornika sta bila vitez Abrahamowicz (pro) in dr. Stojan (contra).

Pri glasovanju se je zakon sprejel v drugem in tretjem branju. Vloženi nujni predlogi in interpelacije v zadevi podpor vsled ujm so se izročili vladni v poizvedovanju.

Poslanec dr. Derschatta in

svojo divjo bolesijo. Onjegon se mu šeče se približa, Lenski pa ga razžali in pozove na dvobojo. Vname se prepip, nastane škandal, bivša prijatelja se hočeta zgrabit, občinstvo je ogorčeno in presenečeno. Lenski besen odhiti, Olga — ki šeče sedaj spozna, kako je užalila ljubimca s tem, da ga je dražila z Onjeginom — pa se onesvesti. Vse hiti prestaneno k njej, Onjegin pa mračen odide.

III. dejanje:

5. slika: V gozdu zgodaj zjutraj. Lenski in njegov sekundant Sareckij čakata nasprotnikov. Lenski se spominja mladosti in Olge v dolgem samospevu. Nato prideta Onjegin in njegov sluga Giliot, ki mu je hkrat sekundant. Določi se razdalja med dvobojevnikoma, ki ustrelita in — Lenski pada ubit na obraz.

IV. dejanje:

6. slika: Onjegina je kesanje in slab vest gnala več let brez miru po svetu. Nocoj je gost kneza Gremin. V plesni dvorani zapazi krasno damo — Tatjano, ki je že dve leti omožena z Greminom. Soprog knez

Hofmann-Wellenhoff sta koncem seje vložila tri interpelacije, med njimi tudi ono glede zboljšanja položaja uradnikov v kaznilnicah.

Prihodnja seja bo v sredo ter so na dnevnem redu poročila o vojaški priprigi, o odpravi § 14, o avskultantskem zakonu in o spremembah.

Politične vesti.

Sprememba državnega zborškega opravilnika je prišla zopet na površje. Predlog poslanca Schraffia, naj se spremembu opravilnika postavi za prvo točko pri hodnju seje, je bil z veliko večino sprejet. Vse stranke so za spremembbo, ker le tem načinom bi bilo mogoče ozdraviti parlamentarne razmere, le socialni demokratje in Vsenemci so proti spremembbi ter hočajo baje celo predlog obstruirati, češ, da reforma opravilnika najhujše zadene male stranke.

Imunitetne zadeve nujakor ne morejo priti v razpravo v državnem zboru, ker jih zavlačujejo nalački krščanski socialisti zaradi svojega Wohlmeyerja v Völkovi aferi. Včeraj se je vršila zopet pogajanja med strankami, naj bi se imunitetne zadeve rešile pred odgovitvijo državnega zobra. Vse stranke so bile pripravljene odtegniti svoje nujne predloge v ta namen, le krščanski socialisti so grozili, da tako zahtevajo obravnavanje svojih 23 nujnih predlogov, ako bi se hotelo spraviti imunitetne zadeve na dnevnih redov.

Gospaska zbornica ima prihodno sejo dne 12. t. m.

V državnem železniškem svetu je vložil dr. Walz nujni predlog, naj se tarifi za tovor na državnih železnicah zvišajo. Protitemu so bili skoraj vsi zastopniki, češ, da državni železniški svet ima gospodarsko nalogu, ne pa fiskalično.

Šef bosensko-hercegovinske vlade je postal namesto odstopivšega barona Appela poveljnik krakovskega voja flomst. Evgen baron Albori.

Položaj na Ogrskem Vlada je pripravljena, ako se v današnji seji ne ustavi obstrukcija, brezobjavno delovati na to, da se parlamentarno dovolijo državne potrebe. Ako se to ne doseže prihodnji teden, skliče se takoj po odobrenju skupnega proračuna v delegacijah zopet državni zbor k zasedanju. S temi načrti se je tudi bavil včerašnji ministrski svet. Med ministrskim predsednikom in Kossuthovo frakcijo se je sprejema spremenjena formula za pomirjenje.

Tretjeletniki na Ogrskem se z novim letom odpuste iz vojaške službe le pri pehoti, kjer se skličejo v aktivno službovanje nadomestni rezervisti zadnjih letnikov. Pri konjenikih in topničarjih pa se tretjeletniki obdrže še nadalje v službi, ako državni zbor do Božiča ne dovoli rekrutne predloge.

Predstavi Onjegina soprogi Tatjani, ki hladno pozdravi nekdanjega ljubimca ter se nato naglo umakne z izgovorom, da je utrujena. Onjegin pa se sedaj šele zavé, da ljubi Tatjano strastno.

7. slika: V sprejemnici v hiši kneza Gremina. Onjegin je pisal Tatjani pismo, polno obupa in kesa. Sedaj prihaja k njej, da jo prosi odpuščanja, ker jo je nekdaj na vrtu njene domačije zavrnil brez ljubezni. Pove ji, da jo ljubi in tudi Tatjana mu prizna, da ga je ljubila prvega ter da ji je drag še vedno. V silni strasti se objameta, toda Tatjana se zavé, da je omožena, da je obljudila Greminu zvestobo. Onjegin jo prosi kledč, naj zapusti soprog ter naj gre z njim v daljnji svet, Tatjana pa se mu iztrga ter zbeži v vsklikom:

»Zdravstvuj za vek!« — — —

Na našem odru poje ulogo Onjegina g. Angel, ulogo Lenskega g. Orželski, Tatjane gospa Skalova, Olge gdž. Kalivodova, kneza Gremina pa gospod Pestkovskij.

Rusija in Bolgarska. Vsi znaki kažejo, da se je Bolgarska začimela Rusiji. Ravnokar baje zahteva Rusija, naj ji Bolgarija vrne okupacijski dolg romulski v znesku 10%, mil. rubljev. V Sofiji so bili uverjeni, da se je Rusija temu dolgu že zdavnod odpovedala.

Nemški državni zbor si je izvolil za predsednika grofa Ballstrema. Podpredsednikoma sta izvoljena grof Stolberg in poslanec Pasche. Centrum je sklenil zopet vložiti predlog za odpravo celega jezuitskega zakona.

Bolezen nemškega cesarja. Cesar Viljem je zelo oslabljen ter se med boleznijo nenavadno postaral. Govoriti še vedno ne more, temveč odgovarja le s svinčnikom na matih listih.

Ministrska kriza na Španskem. Zaradi obstrukcije republikancev je podal ministrski predsednik Villa Verde demisijo celo kupnega ministrstva.

Vstaja zoper kristjane je baje nastala v kitajski pokrajini Sečvan.

Petrova skała.

V. K. Iz Rima, 30. nov.

VIII.

Cerkev je klerikalcem na Italijanskem že pred mnogimi leti prepovedala, se udeleževati političnih volitev, ker neče pripoznati državopravnega obstanka italijanskega kraljestva. Nekateri klerikalci sicer silijo papeža, naj to prepoved prekliče, ali papež se ne uda. In prav ima! Sedaj lahko reče, da je ogromna večina italijanskega prebivalstva „katoliškega prepričanja“. Ako bi pa prepoved preklicil in dovolil klerikalcem udeležbo pri volitvah, bi se pokazalo, kako brezpomemben je postal klerikalizem na Italijanskem, kako neznanško malo zaslombje ima med narodom. Pobožnosti je zlasti med ženskami še mnogo, klerikalizmu pa skoraj čisto nič več. Ko bi duhovniki začeli politično nastopati, bi jih Italijani preklicano nagnali.

Celo v južni Italiji je klerikalizmu odkenkalo. Kaj zamore v tem oziru storiti posamičen list, to se je pokazalo v Neapolu. Socijalni demokratje so ustanovili v Neapolu humoristični list „L'Asino“. Ta se je dolgo časa bavil samo z bojem proti vladni in si je le mimogrede privočil kakega popa. Vatikanska gospoda, ki ni bila vajena takih pšic, je bila tako nepravida, da je začela po duhovnikih preganjati ta list. „L'Asino“ je bil tedaj še prav malo razširjen in je težko izhaljal. Čim pa so začeli duhovniki vpiti, da stori smrtni greh, kdor ta list bere, so se razmre spremene. „L'Asino“ je začel duhovščino neusmiljeno bičati in čim bolj so duhovniki proti njemu vplili, toliko bolj je rasla število naročnikov. Danes ima „L'Asino“ 100.000 naročnikov in ves Vatikan trepeta pred njim. Z novim letom se „L'Asino“ poveča in razkriti hoče Vatikanske tajnosti in pikanterije, kar utegne tako zanimivo postati.

Najprej se je lotil „L'Asino“ nekih relikvij, med njimi posebno prepucije v. To je stvar, o kateri v Avstriji niti pisati ne smete. Kdor zna francoski, lahko o tem kaj čita v Stendhalovem 1829 izdanju knjige „Promenades dans Rome“. Kdor zna italijanski, pa naj si naroči sonete genijalnega rimskega pesnika Bellija iz leta 1835. Tam bo čital lepe stvari, posebno v klasičnem sonetu „Un reliquia miracolosa“.

„L'Asino“ ni namenjen samo izobražencem, nego se v prvi vrsti obrača na priprosto ljudstvo. Zaradi tega so ilustracije časih neestetične, vedno pa take, da morajo na priprosto ljudstvo napraviti velik utis. V Italiji je še mnogo analfabetov in s tem mora list računati. Tudi misijonske pridige so največkrat surove in neestetične — ker se le na tak način da pripočistim ljudem do živega priti. „L'Asino“ posnema misijonarje in z usphemom.

Tako na pr. je sedaj v Italiji vprašanje o ločitvi zakona na dnevnem redu. Duhovniki so bili proti ločitvi zachele veliko agitacijo, češ, da je greh in da se krščanski človek ne sme ločiti a če se že loči, se ne sme drugič oženiti, dokler živi prva žena.

„L'Asino“ je prinesel na to podobi obeh žen cesarja Napoleona I. Dasi je prva cesarjeva žena še živila, je papež vendor dovolil, da se je cesar drugič oženil. S tem je „L'Asino“ duhovniško agitacijo silno osmešil.

Pred nekaj časom so duhovniki mnogo govorili o svobodi. „L'Asino“ je prinesel sliko Giordana Bruna stojecega na grmadi in z dostavkom: „Duhovniki hočejo svobodo, a le svobodo, da smo se sežigati ljudi, ki so jim na potu.“

Zanimiva je tudi slika, ki predstavlja Mefista v duhovniški obliki, ko drži svet v rokah in poje: Ecco il mondo — Sciooco e tondo, — Per timor di Satanasse — Ci dimagra ed io m'in-grasso. (To je svet — neumen in okrogel — iz strahu pred budičem hujša, jaz pa se pri tem debelim.)

Velikansko senzacijo je obudila slika o hudiču. Na eni strani se vidi zid, čež katerega gleda pošten hudič. Ljudje se terejo in mečejo v pušco ves svoj denar. Na drugi strani pa se vidi, da je hudič strašilo, ki je privezano na palico, debeli duhovniki pa praznijo pušce v velikanske bisage. Senzacije, ki jo je napravila ta podoba po vsi Italiji, se ne da popisati. Vatikanska gospoda je kar jokala.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. decembra.

Dvojna mera — Gleispachova. Da imamo v Avstriji zakone, kakor oni o ravnopravnosti, zakone, ki so po svojem bistvu imenovati izborni, to je dognana stvar; a ravno tako je za nas Slovence dognana stvar, da izvrševatelj teh zakonov, zastopniki državne uprave, izbornost teh zakonov uporablajo le zase in za svoje pajdaše; dočim za Slovane zakon sploh več — ne eksistuje, temveč le pest in nasilstvo. To dejstvo občutimo zlasti mi Slovenci, ki nas pod Körberjevim protektoratom s škorpijoni biča vsemogočne iz Gradca. Na odvetniškem shodu in v »Slov. Narodu« so se nam poročali slučaji koroške justice, da so se nam ježili lasje. Človek bi mislil, da tičimo globoko kje v srednjem veku. Neverjetno bi se smejal takemu poročevalcu, ko bi ne vedeli, da govoriti bridko resnico. Slovenec ne sme govoriti v svojem jeziku pred sodiščem, sodni zapisniki ne smejo biti pisani v jeziku strank in prič, razsodbe in sklepne je za Slovence izdajati izključno v nemškem jeziku! To je besedilo Gleispachade, ki jo danes plešejo sodniki na Koroškem. Kako vse druge postopajo z Nemci! Na vpogled nam je bil akt neke okrajne sodnije na Kranjskem. Odvetnik dr. J. Domenig v Feldkirchu na Koroškem je za neko svojo stranko na Koroškem vložil tožbo na okrajnem sodišču na Kranjskem zoper slovensko stranko. Tožba je bila nemška. Dr. Domenig je substituiral na dočasnem okrajnem sodišču kot svojega zastopnika slovenskega odvetnika. Le-ta je seveda na razpravi tožbo utemeljeval slovenski in ker bi bila nasprotna stranka zmožna edino slovenskega jezika, je sodnik samo ob sebi umetno sestavil zapisnik v slovenskem jeziku. V slovenščini se je razpravljalo na treh razpravah in slovenski je sodnik proglašil in pisal sodbo. Nakrat pa dobimo na aktu opombo: »Zufolge Weisung des hohen k. k. Oberlandesgerichts-Präsidiums vom 21. Okt. 1903, Pr. 14009/17/3, eingelangt am 22. Oktober 1. J. wird eine vom Erkenntnissrichter verfasste deutsche Urteilsausfertigung dem Beschwerdeführer zugestellt.« Razsodba je bila proglašena 21. oktobra. Šta je kakor po brzojavu, tako silno se je mudilo, da je Nemec dobil v roke nemško sodbo. To je pa drugačna mera kakor ž njo grof v Gradcu meri nam Slovencem. Privočimo Nemcem nemške sodbe, to je pravično in pravilno; a pravičnost in pravilnost zahievamo tudi zase. Ravnopravnosti vsaj mi navadni zemljani ne moremo umeti drugače! — Ni čuda, da je nemškemu odvetniku zrasel grecben, da se je v svojem nadaljnem rekurzu zoper razsodbo povzpel do trditve: »Recurs wider das hierg. Urteil vom 6. Oktober 1903, dessen gültige deutsche Ausfertigung ich am 23. Oktober 1903 erhielt.« Mož postaja predržen, zakaj tudi ne, saj ve, kje ima zaslomb.

Poslanec vitez Berks in tovariši so v poslanski zborici dne 26. novembra podali na-

slednjo interpelacijo: »C. kr. državno pravdništvo v Celju je zaplenilo v št. 90. dne 17. novembra izšle »Domovine« sledči sestavek: Gleispachovo sleparstvo. Avskultant Zwitter je bil torek v Novo mesto premičen. V dekretu, kjer se mu je to naznalo, je pa Gleispachovo nadsodišče tudi premestilo iz Novega mesta na Zwitterjevo mesto v Celje mlajšega avskultanta, sicer tudi Slovenca, Küssela, samo da se je zagotovilo, da Zwitter kot Slovenec ne bode na Štajerskem imenovan za pristava. Küssel bi Gleispach že bil še pravočasno nazaj na Kranjsko pornil, da le začasno proslipi javnost, češ, da Slovenca na tak način samo prostore menjata. Toda nadsodišče Gleispachovo je že v istem hipu, ko je ta dekret izdal, kuhalo novo lumperijo, ki je prišla še zdaj na dan. Zwitter je namreč res moral v Novo mesto. Küsselu se pa ni ukazalo iti v Celje, ampak ostane na Kranjskem in pride v Celje, trd Nemec kurzovec, ki bude zopet lomil slovenčino kakor prvočet latinska vokabula. Justica je prišla popolnoma v službo nemškonoacionalne politike. Naj pa kdor reče, da so naše pritožbe pretirane! Ker za to konfiskacijo ni nikakega stvarnega povoda, so slovenski poslanci stavili justičnemu

jetje nemške kronovine za domač zavod? Ali ni to s slovanskega naravnega stališča in s stališča gesla »svoji k svojim« naredenškandal? A kaj hočemo — na Nižjeavstrijskem vladajo klerikalci in »Slovenec« je vedno solidaren z vsemi klerikalci, naj bodo katerekoli narodnosti, solidaren zato, ker stoji na stališču katoliškega brezdomovinstva.

— **Izostali shod.** Za minolo nedeljo so klerikalci napovedali shod v Tomišlju. Naznancili so svoj shod okrajnemu glavarstvu, ki je tudi poskrbelo za javno varnost s tem, da je poslalo orožnike na lice mesta, in agitirali so pridno po vaseh, naj se ljudje shoda udeleže. Toda — shod se ni vršil. »Imenitni gospodje« iz Ljubljane, katerih prihod je bil napovedan, so izostali in tomišeljski klerikalci so prišli ob prijetno zabavo. Zdaj se jeze na liberalce, češ, ti so krivi, da ni bilo shoda, ker so se jih »imenitni gospodje« iz Ljubljane tako ustrašili, da se niso upali na shod. Za tolažbo so se klerikalci napili žganja.

— Dr. Schweitzerjev shod
v Litiji pred sodiščem. Dne 27. p. m. se je vršila pri c. kr. okr. sodišču v Litiji zelo zanimiva kazenska obravnava. Na zatožni klopi je sedel šmartinski cerkvenik, Matevž Osredkar, obdolžen težke telesne poškodbe, storjene s tem, da je na shodu dne 22. p. m. po nekem drugem soobtožencu-junaku na tla pobitega posestnika A. Motor, z nogami breal in ga poškodoval. Soobtožena sta bila še dva druga Marijina vojščaka radi težke telesne poškodbe, prizadete z nožem posestniku A. Šusteršiču. Cerkovnika je zagovarjal dr. Schweitzer. Toda navzlic temu, da si je najel nebroj prič, ki so prav dobro podkovane v liguorjanski morali, je bil Osredkar z drugimi obtoženci vred obsojen v občutno kazen in povrnitev tožnih in zdravniških stroškov. Obravnava je dokazala, da te fantovske Marijine družbe tvorijo tolpo fanaticov, katerih glavni smoter je, svojega bližnjega, ki ne sliši na ime „klerikalec“ pobiti. Dokazalo se je tudi, da gre vsata podivjanost mladine na rovaš njih voditeljev — kaplanov. Tako je neki Potokar iz Kranja menda samo zato sem poslan, da bi pri nas skalil mir in složnost, ki sta že celo leto vladala pri nas. — Pred shodom je rotil nekega mladeniča, da naj na vsak način pride na shod in pripelje sabo še dosti drugih, če bo treba kaj ven znositi! Bojni klic ni bil brez vspeha. Pijana tolpa „Marijinib otrok“ je napadla mirne napredne može brez vsakega povoda z noži, jih na tla pobila in obdelovala z nogami. Pri pretepu se je posebno odlikoval mežnar Osredkar. Njegov svetohlinski obraz je sijal samega veselja, da je dobil enkrat liberalce pod noge, ter bil za stavbo po kmetu domačinu, od katerega živi in pri katerem je dobil malo preje mastno bero, ki mu pa ne gre po postavi. In to samo zaradi tega, ker se ga smatra za naprednega in se mu podtika ime „liberalec!“ Psovke, katere so svoječasno unorapljali

Fsovke, katere so svojecasno uporabljali oznanjevalci sv. vere, in s katerimi so tudi hujskali proti naprednim možem — kakor: „liberalci so goljufi, sleparji, brezverci“ itd. so rodile obilen sad pri nevednem ljudstvu in mu popolnoma zmedle glavo. Očividec, ogorčen radi mežnarjevega nastopa, je opozoril na vzočega kaplana Potokarja na surovo obnašanje podivjanega mežnarja, toda božji mož ni smatral za potrebno, da bi napravil konec takemu škandalu! Bilo bi potrebno, da bi se nekoliko pobližje seznanili s tem g. Potokarjem! Za danes še to opustimo! Povemo mu samo na uho, da naj, kadar bo zopet pozno v noč častil devico — Katarino, bolj pazi na svoj havelok in klobuk! Capito, prijatelj Potokar!

Kranjskim nemškim poznavateljem slovenskih planin! Nedavno je izšla 3. izdaja alpniškega dela »Der Hochtourist in den Ostalpen«, katerega sta uredila H. Hess in Putscheller. V knjigi se opisujejo tudi slovenski deli alp in sicer po »specialnih poznavateljih«. Uredništvo pravi, da je bilo potreba za 3. izdajo te velevažne knjige prido-

biti »specialnih poznavateljev t. j. alpinistov, ki so v gotovih delih alpskega sveta kakor doma in ki so te skupine najnatančneje preiskali v vseh njihovih posameznostih«. Ne ozirajo se na to, da so že nemški listi izrekli naravnost uničujočo obsodbo teh »specialnih poznavateljev - alpinistov«, se hočemo še mi specijelno ozreti na one može, ki so prevzeli častno nalogu, da s strokovnega stališča orišejo v alpinističnem oziru slovenske planinske dežele, — »v katerih so takorekoč doma in katere so najnatančneje preiskali v vsah posameznostih« V knjigi je naveden kot strokovnjak za juliske in savinske planine, kateri je tudi obdelal tega gorovja se tičičoč tvarino, dr. Roschnik iz Ljubljane. Nam je dr. Roschnik

znan, d a n i »S p e z i a l k e n n e r« naših planin, ali da bi bil takšen ignorant, kakor se je pokazal v knjigi »Der Hochtourist in den Ostalpen«, pa se le nismo nadejali. Dr. Roschnik je nagromadil v svojem spisu toliko zmot, neresničnosti in nevednosti, da je kar neverjetno; pred vsem pa je jasno dokazal, da nima niti pojma o stvari, katero bi imel s peresom strokovnjaka in recimo tudi — znanstvenika obdelati! Da »specijalni poznavatelj« Roschnik delovanje »Slovenskega planinskega društva« popolnoma ignorira, je umevno, da-si bi pravi strokovnjak, zlasti pa alpinist, katerega naj ne vedijo politične strasti, tegs ne smel storiti! Toda, ker so že naši nemški prijatelji tako zagrizeni v mržnjo proti »Slov. plan. društvu«, bi se mu

to še ne štelo toliko v zlo. A da si on upa v našem gorovju pisati kot strokovnjak, dasi ga v poznanju naših planin visoko nadkriljuje vsak lajik-ne-turist, to je škandal! Navedli bomo samo nekaj cvetk z njegovega »znanstvenega« vrta. Češka koča leži po Roschnikovi trditvi na Zgornji Ravni na južni strani Savinskih planin, ko vendar že ve vsak lajik, da stoji na Spodnji Ravni in na severni strani planin na — Koroškem, ne pa na Kranjskem. Roschnik ne ve, da ste dve Kočni, še ni slišal ničesar o Turškem žlebu, Savinske planine na Štajerski in koroški strani so mu do cela neznane, da moramo resno dvo-miti, da bi jih bil kdaj sam prehodil in proučil. Takisto napačni in pomankljivi so tudi njegovi podatki o Triglavskem pogorju! Ako bi hoteli navajati vse tozadevne hibe in napake, bi bilo treba napisati celo raz-pravo! Z ozirom na to bi pa sveto-vali gospodom »kranjske sekcijs«, naj gledajo raje na to, da temeljito proučé naše planine, da se ne bodo blamirali pred javnostjo tako, kakor to pot, mesto da neosnovano kritikujejo in blatijo vspešno delovanje »Slov. plan. društva«!

Slovenski trgovci, boidmo odločni in ponosni na svoj jezik! Hrvatski trgovci so sklenili, da nobeden ne naroči blaga od potnikov, kateri niso docela vešči hrvatskega jezika. Velikim židovskim tvrdkam ne preostaja drugega, kakor odsloviti nemške potnike in jih nadomestiti s hrvatskimi potniki. Židje pač dobro vedo, da se ni šaliti s tako odločno nastopajočimi Hrvati! Da, še več, vsak potnik ima od tvrdke strog ukaz, skrbeti za to, da ima kočijaž na klobuku pripet naroden trak; na konjski opravi pa plapolajo veliki trobojni hrvatski trakovi. Tako na Hrvatskem! In pri nas? Po Ljubljani kar mrgoli nemških agentov. Ali bi ne zahteval narodni ponos, da bi se postavili po robu tem nemškim usiljivcem?! Koliko pridnih sposobnih Slovencev bi lahko na ta način dobilo dobrega kruha, ako bi ne bili mi slovenski trgovci tako popustljivi in narodno mlačni! Jakobijev potnik iz Gradca mi je dejal: „Govorim sicer slovenski, pa saj raje vsak trgovec z menoj nemški občuje!“ To je sramota za naš slovenske trgovce. Parola slovenskih trgovcev bodi: Z vsakim

otnikom, najsi je tudi doma
z Berolina, občevati sloven-
ški! S takim postopanjem bodoemo
preskrbeli svojeem dobre službe,
ujejem pa bodoemo pokazali, da
mo ponosni na svojo narod-
nost, katero je treba tujim
vrdkam spoštovati, ako ho-
tejo, da bodo slovenski tr-
govci pri njih jemali blago.
n še nekaj! Koliko je slovenskih tr-
govcev, ki imajo samo nemške napisne!
To je naravnost škandal! Trgovci smo
Slovenci, naši odjemalci so Slovenci, na
prodajalni pa so nemški napisni! Ali si
elimo, da bi samo Nemci pri nas ku-
ovali?! Slovenski trgovci, ako imate
e iskre narodnega čuta in ponosa pa
poštovanja do svojega naroda in svoje
sebe, slovenske napisne na vrata!
Pomedimo enkrat korenito z dosedajno
vojo narodno mlačnostjo in brezbriz-
ostjo!

— Odzvonilo mu je! Župni pravitev v Sodražici, Jožef Brešar, je pobral šila in kopita in se preselil v Velesovo na Gorenjskem. Ta mož je v ribniški dolini provzročil mnogo zla. Ustanovil je v Ribnici v Sodražici konsume in jih tako pretno vodil, da je ribniški konsum pred nekaj meseci poginil, sodraški konsum pa stoji pred bankepotom. Tudi pri ustanovitvi propadega konsuma v Dolenji vasi je sodeloval. Zdaj so mu postala tla prevoča in odkuril jo je na Gorenjsko. Rad ni šel! Mislil je, da značajnega patrona sodraške župnije vendar še potisne k tloru in ga prisili, da mu podeli sodraško faro. Trudil se je mnogo, a zaman, sedaj pa je šel dačeč proč, da ga ne doseže nobena imetska pest, ko bo kmetom treba blačevati, da jih je Jožef Brešar gospodarsko reševal.

— Nemškutarske nune.
Uboge « šolske sestre de notre Dame, ki so se naselile v Šmihelu pri Novem mestu, menda mislijo, da živé kje na Nemškem. V njihovih zavodih se povsodi šopiri le blažena nemščina, za jezik onega prebivalstva pa, katero jih živi in vzdržuje, pa nimajo mesta. Kakor prezirajo jubljanske Uršulinke, kjerkoli le morejo slovenski jezik, prav tako delajo tudi »uboge« šolske sestre v Šmihelu. Dopisujejo seveda na vse vrste nemško; pa tudi na privatne. Sobe slovenske narodnosti se prav nič ne ženirajo pošiljati nemško pisana pisma s firmo »Fünfklassige Volks- und dreiklassige Fortbildungs-Mädchen-Schule der armen Schulschwestern de notre Dame in St. Michael bei Rudolfs-wert« celo v slučajih, ako koga nafehtajo in apelujejo na njegovo lobrodelnost. To je naravnost škanhal! Ako te pobožne sestre ne poznajo, ali bolje nečejo poznati slovenskega jezika, potem naj tudi ne reflektirajo na slovensko darežljivost in slovenski denar! Opetovano smo že naglašali, da ni na Slovenskem hujših ponemčevalnic naše temske mladine, kakor so

— Slovenci ne bomo podpirali! — »Slovenec«, ki tako rohni v zadnjem času proti nemškutarstvu — in prav ima — bi imel tu uspešno priliko, zastaviti svoje ostro pero in nastopiti proti nemškutarjenju s strani tujih nun, ki se pa žive z groši slovenskega ljudstva. Pri teh bi njegov grom sigurno izdal! Toda stavimo to na eno, da radikalni »Slovenec« tega ne bo storil! Njegova srčnost mu takoj pade v hlačice, čim bi bilo treba prestopiti farovški ali samostanski prag!

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo, sta

ve predstavi: popoldne ob polu 3.
gra s petjem in godbo »Legio-
arji« (Govékar-Parma), zvečer ob
olu 8. pa je premijera velike operne
ovitete »Evgenij Onjegin« (Pu-
škin-Čajkovskij). V torek, dne 8. t.m.,
a tudi dve predstavi, in sicer po-
oldne četrtič »Legionarji«, zve-
er repriza opere »Onjegin«. Na
e predstave opozarjamo osobito pri-
atelje gledališča z dežele, ki morejo
ideti tako na en dan dve noviteti.
Konsert Češkega nov-

Koncert „Češkega pevkega kvarteta“ iz Prage v jubljani. S tem opozarjamo še enkrat, da se bo vršil koncert tega kvarteta jutri, to je v nedeljo, 6. t. o. popoludne ob 5 uri v veliki dvorani »Narodnega doma«. Nadejamo se, da bo naše občinstvo porabilo to priliko, da se seznaní s sloveškim pevskim kvartetom našega bratskega naroda ter da bo prišlo v mnogočrnjem številu pozdraviti naše milostne, ker s tem ne počasti le umetnike, ampak tudi samega sebe, ako kaže zanimanje za umetnost, kar mora gojiti vsak kulturni narod. Torever tega pa umetniki, kateri imajo največjo priliko k temu, širijo po širem svetu hvalo in pohvalo onega naroda, s katerim so se seznanili na tak način. Kakor se čuje, bude pel kvartet razun sporedovih točk še tri

Pri javni vinski poskušnji v tukajšnji deželniniški kleti, ki bo v ponedeljek, ne 7. t. m. od 7.—10. ure zvečer, bude razstavljenih čez 30 uзорcev à 3 do 150 litrov novih in starih, začetodojno namenjonih vin iz raznih inorodnih krajev na Kranjskem. Od starih vin je omeniti osobito 17 let star beli Dolenjec iz krškega okraja tukajšnjega vinskega trgovca g. Grajžarja ter 24letni Dolenjec g. Wutscherjeve, posestnice v Brezovice pri Št. Jerneju. Kot izbrana vin je omeniti: 2- in 3letni renski rizling, letošnji in 2letni rulandec, letošnji in lanski italijanski rizling, beli burgundec in silvanec, letošnja pa, kraljevina in pinjola, letošnji armenet (črno bordò-vrst) ter mnogo drugih navadnih, iz mešanega grozdja pravljениh rdečih in belih vin. Tole se bode po dosedanjem običaju; pikolit (iz osušenega grozdja npravljeno sladko vino), bo dobiti v steklenicah à $\frac{3}{4}$ litra. Da ne bo močna pri teh poskušnjah in da se ista ravilno vrši, pripomnimo, da se namajajo dolenska letošnja vina v prvem oddelku na desni, vipavska letošnja ter stara dolenska vina v drugem oddelku na sredi, vsa druga stara vina pa ter pikolit, v tretjem oddelku na levi od vhoda. Vstop je nakemu dovoljen. Kuponi z desetimi stiki se bodo dobivali po kroni kojri vstopu. Pri tej priliki se bodo prejemala tudi eventualna naročila. Glasiti se je pri vodstvu kleti, ki je tudi vsakojaka tozadevna pojasa brezplačno.

— Star veteran. Umrl je ne 3. decembra v Ljubljani, v Zadlanem pri Vrhniku rojeni Blaž rček v visoki starosti 80 let. Boljal se je še pod poveljstvom slav. generala Radeckega proti Lahom. Ilož, dasiravno je bil 15 let popoloma hrom, je bil še vedno čil na uhu in imel dober humor ter vedel svedati marsikako okroglo iz svoega vojaškega življenja. Pač malo še pri življenju njegovih sobojevnikov. N. v. m. p.

— **Moška in ženska potružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kamniku** priredita na raznik dne 8. decembra v čitališčni vorani dramatično predstavo. Uprori se igra s petjem »Mater in lagoslov ali Nova Chonhona«.

— Postojnski salonski orkester priredi v torek dne 8. decembra v gorenjih prostorih »Ograke krone« v Postojni koncert s redstavo »Potepuh pred sodijo«. Komične operete čisti doodek je namenjen revnim, po podnji oškodovanim Korošcem, in se replačila hvaležno sprejemajo.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu. Žalostno se podajajo nam obravnave sedanjega porotnega zasedanja. Uboj, oskrumbe in goljufija to so slike obravnav. Danes požen je France Jelčič, da je Julija Namorša iz sovražnega namena napadel, ga tako nesrečno z nožem sunil, da je ta v par minutih preminul. Točeni je šele 16 let star, doma iz Dobrega, občina Kapele pri Brežicah. Ta je po spričevanju županstva jako surov lovek; opetovano kaznovan. Brata Julij in Robert Namorš sta se v družbi tožeta Jazbeca na Angeljsko nedeljo popoldne v Savi kopala. Imeli so tudi voln in se v njem vozili. Po stezi pa pride točeni in začne v nje kamenjetati. Brat usmrtenega pove, da je, ko so se opravili, bežoč videl, da ima Jelčič v žepu odprt nož. Bal se je zrata, zato je z lato udaril tega po

roki. A, v istem hipu zakliče Julij, „zaklan sem.“ Drugi so bežali; a ko je ozre nazaj, vidi, da je brat ležal na leh, Jelčič pa je bežal na nasprotno stran. Ko pride do brata je bil ta že mrtev, krvavel je iz leve strani. Brat ni naredil nad 30 korakov. Da jih je Jelčič hotel napasti, je dokaz to, da bi bil v cerkev moral iti po stezi, ne pa po krovovzni poti za Savo. Matija Pangeršič tudi pozna pokazani nož kot lastnino Jelčiča. Res je pa tudi, da je to ženee lato eno po roki dobil. Marija Volk pa še pove, da je Jelčiča dan poprej videla, da je brusil nož in da je bil sti ravno takšen, kot ga ji je sodnik pokazal. Ko se zaslišita še izvedenca dr. Vavpotič in dr. Defranceschi, ki soglasno izjavita, da je bila rana smrtnonosna, in da bi nobena zdravniška moč ne mogla umrlega rešiti, potrdijo porotniki dano jim vprašanje in sodni dvor obodi Franca Jelčiča na 4 leta težke eče.

— **Nevaren cigan.** Pred kranjskimi porotniki je stal predvčerjšnjim cigan ki se imenuje Alozij Mayer, tudi Gottlieb Krebs, pa tudi Engelbert Herzenberger. Kje je rojen, se ne da dognati. Znan je dobro udi kranjskim sodiščem, ker je bil leta 1877. v Ljubljani obsojen zaradi atvine. Leta 1879 je ustrelil na Kranjskem v prepiru drugega cigana, tudi leta 1883. je hotel iz ljubosumnosti umoriti nekega tovariša. Zbiral je na Solnograško. Leta 1883. so ga vendar izsledili ter je bil v Ljubljani obsojen na 8 letno ječo. Po prestani kazni je nadaljeval svoj posel po Kranjskem in Goriškem. Leta 1901. so ga zaprli v Postojni, ker je ulomil v Logatec, toda čez par dni je ušel iz zapora. Od tačas ga pač sledili po tatvinah in vložnih po Notranjskem in Goriškem, dokoder je odšel v Italijo. Tekoče voletje pa se je naenkrat pojavit v kolici Zidanega mosta, kjer je na mnogih krajih vломil in kradel, tako v Loki, v Razborju in drugje. Končno ga je orožniški stražmester Kožar s Zidanega mosta zasačil v nekem gozdu pri Pilštanju. Toda cigan, ki je nenevadno močan, se je lotil orožnika, v boju sta se prekučnila več 10 m visoko skalo, kjer je dobil ciganorožnika pod se ter ga davil, dokler ni prihitel drugi orožnik ter punil cigana z bajonetom v glavo. Dokler pa je orožnik svojega stražmeštra budil k zavesti, zavedel se že cigan ter jo popihal. In še isti večer je v bližini v neko hišo ulomil ter kradel; spoznalo se ga je po prvavih sledovih. Čez par dni so ga orožnički sosednje postaje zopet izsledili, toda ušel jem je, a kmetom, ki so ga hoteli vstaviti, je grozil, da ih postrelja ter jem vse zažge. Šele, ko je neki kmet vstrelil iz puške za njim ter so ga zrna zadela v hrbet in noge, se je udal. Pri sodišču je vse trdovratno tajil. Obsojen je bil z 7 letno ječo.

— Izpred sodišča. Kazenske azprave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1) Miha Marinšek, delavec iz Bača, zaradi uboja že kaznovan, je 10. listopada t. l. v Ljubljani mestnega stražnika, ko ga je ta aretoval, zgrabil za vorsi in ga je hotel vreči na tla, na toga je še po nosu opraskal, tako, da je stražnik krvavel. Obsojen je bil zaradi udodelstva javnega nasilstva na 13 mesecev težke ječe. 2) Štefan Blaž, delavec iz Ljubljane, je dne 15. novembra t. l. siloma odprl na podstrešju na Dolenjski cesti se nahajajoči kovček hlapca Jožefa Perkota, v katerem se je nahajalo razen perila in obleke 60 K gotovine in hrnilna knjižica z vlogo 220 K, a je bil pravočasno od hlapca zasačen. Sodišče ga je na 1 leto težke ječe obsodilo in ob enem izreklo, da se uvede proti njemu policijsko nadzorstvo. 3) Janez Arhar, delavec v Stariloki je 15. listopada zvečer v Škofji Loki, ko sta ga aretovala občinska redarja zaradi kalenja nočnega miru in sta ga hotela v občinski zaporedpeljati, se na stražnici na tla vrgel, z rokami in nogami okolu sebe bil, redarju desni rokav bluze strgal in mu na levi roki srednji prst zvil; obsojen je bil na 1 leto težke ječe. 4) Avguštín Bubnič, kotlar iz Trsta je na Marijinem trgu v Ljubljani dne 16. listopada t. l. izmaknil iz žepa posestnici Teresiji Adamič iz Blata denarnico, v kateri je imela 145 K, a ta je pravočasno statvino zapazila, na kar je tat listnico z roke spustil in bežal po Wolfovih ulicah, kjer je bil aretovan. Obsojen je bil na 14 mesecev težke ječe, in po prestrani kazni bo prišel pod policijsko nadzorstvo. 5) Valentin Rebolj, delavec z Ježice, znani kurji tat, se je svitihotapil po noči 6. listopada v Jakopičev hlev v Malivasi, v katerem je 6 kokoši in 1 petelin, a bil je po pasjem lajanju, vsled katerega se je gospodinja zbudila, po nji prepoden:

— „Assicurazioni generali“ v Ljubljani, Gradišče št. 4 upeljal je popolni nedeljski poštitek v svoji pisarni.

Dalje v prilogi.

Slovensko gledališče.

Sinoči smo imeli priliko, se seznamiti z eno izmed najmodernejših nemških iger, in sicer z igro, ki je povzročila živahne kontroverze skoraj povsed, koder so jo igrali, in si pričinila vnetih zagovornikov, pa tudi strastnih nasprotnikov. To je komedija »Kralj Harlekin«, ki jo je spisal znani dunajski, Schnitzlerjevemu krogu pristevani pisatelj Rud. Lothar. Navadna, vsakdanja igra to ni, nego umotvor, ki je vreden resnega zanimanja in kateremu mora vsakdo priznati, da je interesanten umotvor, tudi če se kdo z igro ne more sprizazniti. Pisatelj si je s smelo roko izbral zanimivi problem, da pride harlekin do kraljevske krone in je nekaj časa kralj. Kot tak s oziroma ničevost kraljevskega blišča. Krone mu postane pretčka in vržejo od sebe ter postane zopet harlekin. Ta problem gotovo ni obrabilen in izveden je duhovito. Konceptacija je dramatična, vsi značaji, ki jih je pisatelj postavljal na oder, so zanimivi in ne po šabloni ustvarjeni, nego krepko risani, ne samo zunanje, nego tudi psihološko pogibljeno. In vse to je prepleteno z globokoumimi razmišljanji in sarkastičnimi dosegami. Sicer je pisatelj dejanje svoje igre prestavil v renesančne čase in dal mu s tem nekako romantično ozadje, ali vzliz temu ima igra občutne nedostatke. Pogoj vsaki igri je vendar, da je dejanje verjetno motivirano. Tu pa se vrše pred nami dogodki, ki so bili tudi v renesančnih časih nemogoči. Tudi v teh časih niso bili harlekini filozofi, tudi v teh časih bi bila Kolumbina spoznala harlekinia v maski kralja. In takih neverjetnosti in nemožnosti je več. Tudi tendenca igre ne ogrevata danes več. Sedanji rod je izgubil tisti brezmejni respekt pred kralji, ki ga je imel nekoč, in kralji so izgubili tisto moč, ki so jo nekdaj imeli. Časih je bil kralj res neomejeni oblastnik, čigar volja je bila edino odločilna in kdor ve, kar se je na pr. v renesančnih časih godilo v Italiji, lahko ume, zakaj so tedaj kralji imeli toliko smrtnih sovražnikov. Toda dandanes je izginil ta nimbus, dandanes vidimo v kraljih samo prve uradnike dotičnih držav, in vidimo, kako morajo kralji odjenjavati narodom. Danes se ne valjamo več pred kralji v prahu, nego jih kritikujemo neustrašno in zato se nam zde harlekinove tirade o kraljev dolžnostih prav tako banalne, kader so tudi banalni nazor, ki jih razvija Tankred. To so bile resnice v časih neomejene vladskega absolutizma, tukrat bi bile te resnice lahko razvnele strasti, dandanes pa naredne vte, kjer so »Simplicissimus« norčevanje iz rokoko - serenissimov. Sploh pa je, kaker že rečeno, »Kralj Harlekin« igra, gleda katere je težko ali celo nemogoče, pritt do sporazumljenja, toda igra, ki je vredna, da jo človek vidi. Vredna je tega tudi zategadelj, ker se tako dobro predstavlja. Igralsko objektivno se je res potrudilo, da vprizori nekaj lepega. Igra je bila skrbno inscenirana in dobro pripravljena, Harlekinia je igral gosp. Lier. Najvišji izraz umetniškega temperamenta je, da se zna igralec predstavljanemu značaju primerno preminjati. To zna g. Lier in zato spravi tudi vsako svojo vlogo do take veljave, kaker so nobeden drugi naši igralci. Poglobil se je v duševno stanje harlekinia in je originalno in vendar naravno izrazil v vseh slučajih. Kolombino je igrala gđ. Ruckova, njeni ulogi ji daje šele v zadnjih dveh dejanjih prično, razviti svojo dramatično energijo, in v teh prizorih se je tudi resnično odlikovala. Zanimiv karakter je Giza, ki jo je predstavljala gosp. Kreisova fino in senzitivno. Zgodovina renesančne dobe v Italiji nam pripoveduje mnogo o tacih ženskah, tako da imajo nekako sliko teh žensk. Gosp. Kreisova je ta značaj kar najbolje pogodila. Prav dobra sta bila gospa Dragutinovičeva kot kraljica in g. Danilo. Gosp. Dragutinovič je rutiniran igralec, ki zna karakterizirati, ali v prizoru s Harlekinom bi moral brutalnotankredovih nazorov krepkeje podčrtati. Gosp. Zavadil je nadarjen začetnik in je vsaj glavne poteze Giza zadel, četudi ni mogel ustvariti take individualnosti, kaker si jo je pisatelj misil. Jako dober je bil gosp. Boleška, kateremu gre vse priznanje. Končno moramo omeniti tudi g. Nučiča. Njegova vloga ni velika ali težka, ker jo mora tako igrati da mu je Harlekin potem podoben ne le po maski, nego tudi po govoru, po nastopanju in po kretanjah. Gosp. Nučič je to vlogo prevzel takoreč v zadnjem trenotku in zato smo bili jako ugodno presenečeni, da je tako spremno srečno izvršil.

Predavanje o Makedoniji v „Mestnem domu“. Opozorujemo vnovič na velezanimivo predavanje znamenitega ruskega publicista

in makedonskega bojevnika gosp. Orloveca o Makedoniji in o makedonskih odnošajih, katero bo jutri v nedeljo dne 6. t. m. ob 1/1. uri dop. v veliki dvorani mestnega doma. Kdorkoli se zanimali za dogodek na Makedonskem, kdor se hoče natančno poučiti o dejanskih razmerah in si pridobiti jasno sliko o makedonskem gibanju, naj ne zamudi prilike, posetiš predavanje. Priponimo še, da bo pri predavanju tudi navzoč adjutant generala Zončeve, enega izmed najuglednejših vodij makedonskih ustašev, — nadporočnik g. Ljubomir Stojančev. Tako imenitnih gostov že dolgo ni imela Ljubljana, kakor sta tva dva gospoda. Na potu, da prepoputjeta celo Evropo in vzbudita zanimanje in sočutje za trpeče Makedonce, sta posestila najprvo nas Slovence dobro vedoč, da ni naroda, ki bi bolje razumel bedni položaj makedonske raje, kakor baš Slovenci, ki smo sami tlačeni, zatirani in stiskani ob steno! Zato veljavajo naše simpatije v teški borbi mročim bratom v Makedoniji! Pokažimo to očito in vdeležimo se vši, vsi južnišnjega predavanja v „Mestnem domu“!

Ribniški klerikalni shod. Iz Dolenj vasi pri Ribnici se nam piše: V nedeljo je imel dr. Šusteršič v »Nežinem gledališču« v Ribnici shod. Če bi bil ta shod pravčno naznanjen, bi se bilo žindrovčem godilo nekako tako, kakor se jih je pred nekaj leti v Mirni peči. To so pobožni možaki najbrži slutili; zato je Jaklič pri vlekel seboj kakih 80—100 Dobropoljev v Laščanov za telesno stražo. Ribniški naprednjaki se shoda niso udeležili. Tudi kmetov iz okolice je bilo bore malo, četudi se jih je s prižnico priporočalo, naj pridejo. Popoldansko cerkevno opravilo je trajalo v Ribnici celo pol ure dlje nego navadno, samo da bi pridržali ljudi do shoda. Tudi v Dolenji vasi je župnik Šalehar rotil s prižnico: Dandanes so razmere zelo čudne. Posebno br-zverski časopisi pišejo tako zmedeno, da še jaz, ki mnogo berem, ne vem, pri čem da sem (Stavec: O, to mu pa radi verjamemo) Pojdite torej na shod v najobilnejšem številu. Tam zveste resnico. — Popoldansko opravilo je bilo pol ure prej nego druge nedelje, samo da bi prišli ljudje pravčno v Ribnico. Vse zmanj. Iz velike dolenjevaške občine je odšlo le pet oseb. Odšok tudi mlačnost v največji klerikalni trdnjavi? Ljudje dobivajo ravno pozive, da plačajo zaostale deleže za propala konsuma v Dolenjavi in Ribnici. Zdaj še vidijo reževe, kako so bili opeharjeni. Lovili se jih v konsum in siromake farbali, da jim ne bo treba plačati deležev nikdar. Zdaj je dan plačila. Ljudstvo je razburjeno do skrajnosti in preklinja klerikalne sleparje. Kje so časi, kje so dni, ko se je po ribniški dolini razlegalo: »Živio Šusteršič!« Tam, kjer so se moralni pred nekaj leti naprednjaki zapirati, da jih nahuskano ljudstvo ni pobilo, tam, kjer so na čast dr. Šusteršiču izvoliti pokali topiči in plapolali kresovi, tam se sedaj dvi gajo pesti in z dna duše preklinja katoliške sleparje. Najpobojnejši možje kolnejo dukevnike, da je groza. Ko se je v nedeljo popoldne raznesla po Dolenji vasi vest, da pride najbrž Šusteršič v Ribnico (v cerkvi niso povedali, da pride on), je nastalo grozno razburjenje. Mangi so hoteli oditi v Ribnico, da se maščujejo, a je bilo prepozno. V soboto, 5. decembra so poklicani ribniški konzumari, da plačajo dolge, katere je provzročila katoliška sleparja. Dr. Šusteršič, kdo se ne bojiti za svoje grešne kosti, pridi zdaj! Ne vem, kako bi se ti godilo. Dan maščevanja je tu.

Novoletna darila. Poročali smo že pred kratkim o gibanju, ki se je začelo med trgovci v namen, da se odpravi slaba razvada, deliti ob novem letu in o veliki noči odjemalcem darila v blagu ali celo v gotovini. Splošno se je priznavalo, da je to stremljenje do cela opravljeno in umestno. V Gradcu, kjer je ta razvada dosti manj vdomačena, kaker pri nas, so takoj posneli mali ljubljanski vzgled in sklenili odpraviti to obdarovanje, kader se je odpravilo že v mnogih drugih krajih. Le na ta način, če obvezja načelo: pošteno blago za primerno ceno se dajo trgovske razmere sanirati, zato kader trgovci ne konkurirajo samo s kakovostjo blaga in s cenami, nego so primorani z obdarovanjem pridobivati si odjemalcev, tam trgovske razmere niso zdrave in niso naravne. Predpriprave za to, da se naredi razvadi z obdarovanjem kupovalcev konec, so končane in doseglo se je populno edinstvo med trgovci. Vstedi tega je dotični ad hoc sestavljeni odbor že začel nabitati podpise, s katerimi se trgovci zavezujejo, da ne bo nobeden

delil daril, sicer mora plačati znatno globo. Tudi konsumenite so lahko zadovoljni, da se je stvar tako razvila, kajti korist, ki so jo imeli od daril, je bila le navidezna. Kaj je naravnije, kakor da je ta in oni trgovci skušali, vsaj deloma dobiti nazaj, kar je moral ob novem letu in o veliki noči izdati na darilih, vrh tega pa kozumentje niso imeli pravne prostosti, nego so bili moralno vezani, kupovati svoje po trebšine v gotovi prodajalni in pri nakupovanju niso mogli svobodno poiskati tistega trgovca, ki kako blago daje v primerini kvaliteti po najnižji ceni. Razumni konsumenitje so to že davno uvidevali, a sedaj, ko se odpravijo ta darila spoznajo tudi drugi korist svobodne izbere med prodajalci. Trgovci naj, kakor redeno, dobivajo odjemalce s kvaliteto blaga in s primereno ceno, ne pa s tem da jih obdarujejo in zato je prav, da se to obdarovanje odpravi.

Izpred porotnega sodišča. Zaradi hudoletva nboja je sedel včeraj na zatožni klopi 19 let starji France Kalan, po domače Sokov, posestnike sin v Spod. Bitnem. V uti, stoječi pri Vindišarjevi gostilni v Sred. Bitem je zvečer 16. vel. srpanja ploveč domačih fantov. Tem se je pridružil nekoliko vinjeni France Kalan; vseled se je k vogalu mize tako, da se je naslonil na desnico, dočim so bile stegnjene noge zunaj ute, ter je zademal. Zaradi vrščenih se vojaških vaj je bilo v tem kraju nastanjenih več vojakov, med njimi tudi oddelek huzarjev polka št. 9. Franc Kalan pravi, da je v tem, ko je zademal, čutil, da mu je nekdo žepno uro z verižico vred iz žepa potegnil in neka priča je potrdila, da je čula da je nekaj završalo. Kalan je stekel za tam in ga dohitel. Spoznal je sedaj, da je bežeči človek vojak, na kar sta se zgrabila in padla na tla tako, da je močnejši vojak ležal na Kalanu. Obtoženec je trdil, da je v tem kritičnem položaju se poslužil noža, s katerem je branec se vojaka ranil, kajti se je vrnil v Vindišarjevo gostilno, se je baje tam izrazil: »Dobro sem ga zacahnal.« Drugi dan 17. vel. srpanja našlo se je na Zavrlovem vrtu, tam, kjer je ležalo truplo huzarja Vozafa, imel je tri ubodline; prava ran za levim ušesom je bila smrtna rana, na križu in hrbtnu so pa bile le težke ukvare. Obdolženčeva ura z verižico je našla dne 15. kmovca ne Zavrlovem vrtu, tam, kjer je ležalo truplo huzarja Vozafa, 5 let stare Anica Rozman, katera jo je pobrala in jo dala ocetu. Ta jo je utaknil, kakor se je deklica izrazila, v svojo »mavho«. Kdo da je najdeno uro tje položil, se ni dalo dognati. Zagovornik dr. Tavčar je v svojem govoru omenil, da je to gotovo, da je France Kalan huzarja zabodel, a da je to storil le v silobranu, ker se je močnejšega nasprotnika bal, da bi mu on ne podlegel. Gre se torej za prekorčenje silobrana in ne za uboj. Porotniki so vprašali na prekorčenje silobrana soglasno potrdili, in potorni sodni dvor je zaradi tega pregrevšček obosil Kalana na 5 mesecev strogega zapora s postom in trdim ležiščem vsacih 14. dni.

Nabiralec inserator. Z različnih strani se nam poroča, da nadleguje bivši ljubljanski trgovec gosp. Henrik Starkl zlasti občinstvo po deželi za inserator. Opozorjam novič občinstvo, da nabira g. Starkl inserate za »Slovenca« in ne za naš list.

Umrla je danes gospa Terezija Kozak, soprga obč. svetnika, posetnika in mesarja g. Josipa Kozaka. N. v. m. p.

Uboj. V Bržlinu pri Novem mestu je 1. t. m. ubil v pretepu Rudolf Erbežnik hlapca Antona Šimona. Erbežnik se je sam javil sodišču.

Ivana Bratuša izpuščena iz zapora. Ivana Bratuša, hčerka znane zakonske dvojice, o kateri se je že toliko pisalo, je bila 3. t. m. izpuščena iz zapora pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Kakor je znano, je bila zato zaprta, ker se je brez dela klatila okrog in se posluževala pri tem tvejega imena. Ivana Bratušo so oddali okrajnemu glavarstvu, da jo po odgonu da odvesti v domovinsko občino v Majšperg pri Ptuju.

Iz Sarajeva se nam piše, da so pretekli teden v Višogradu v Bosni mohamedanski Bošnjaki napadli nekega krojskega pomočnika, doma iz Logatca na Kranjskem v tamkajšnjem »kanu« (krmi), kjer je prenočeval, in ga smrtno nevarno ranili, da je par dni kasneje v bolnici na ranah umrl. Sploh so pa v zadnjem času Mohomedance v Bosni silno razburjeni in mrze vsakega tujca, zlasti ako je Avstrijec. Nedavno tega so napadli štiri slovenske želežniške delavce, ki so se mogli rešiti samo s hitrim begom. Pravijo, da so vzrok, da se je polastilo Mohomedance takoj silna razburjenje, dogodki v Makedonji. Naš sarajevski obvestitelj pravi, da so razmere v deželi silno napete in da je v tem času nevarno potovati po deželi, vsled česar naj Slo-

venci sedaj ne hodijo dela iskat v Bosnu. Ako pa kdo le pride, naj pazi, da ne bo žalil Mohomedance v njih čustvih, da se mu ne zgodi, kakor krojškemu pomočniku iz Logatca!

Ogenj. Predvčerajšnjim počasi je nastal v Auerjevi pisarni, nahajajoči se na dvorišču v Wolfovih ulicah št. 12 ogenj, ki je uničil po hišo in korespondenco. V ognju se je raztopile tudi zlata ura z verižico vred. Škoda se ceni na 400 kron. Kako je ogenj nastal, še dosedaj ni znano.

Iz Westfalskega se je pripeljalo v Lubljano 100 delavcev, na Westfalsko pa je odpotovalo 50 premogarjev.

V Ameriko se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 5 Črnogorcev.

Iz Amerike je prišlo včeraj v Lubljano 60 oseb.

Izgubljene in najdeni redi. Poštna odpravljalka Frančiška Oražen iz Litije je izgubila včeraj popoludne na poti po Sodniških ulicah in Dunajskih cesti do glavne pošte črno žensko uro in srebrno verižico s tremi obeski. — Trgovski potnik Adolf Blau iz Dunaja je izgubil včeraj popoludne, ko se je peljal z vozom iz Logatca v Lubljano, rumeno barvan kovček, v katerem se nahajajo vzorci nogovic, črevljev in drugih reči, v vrednosti 400 K. — Kamarica Katarina Ahlineva, stanuječa v Kolodvorskih ulicah št. 26, je našla včeraj popoludne na Miklavževem sejmu na Kongresnem trgu žensko uro z verižico. — Šolski učenec Iv. Hafner, stanuječ v Novem Vodmatu št. 81, je našel včeraj v »Zvezdi« zlato poročno prstan.

Društvena godba priredila danes v »Narodni kavarni« koncert. Začetek ob 9. uri. Vstop prost. Jutri 6. t. m. v restavracijskih prostorih pri »Črnem oriju«. Začetek ob 5½ uri. Vstop prost.

Posredovalno delovanje mestne posredovalnice za delo in službe v Ljubljani v mesecu novembru. Posredovanje v tem mesecu je bilo splošno ugodnejše nego lansketo enaktega meseca, ker je došlo nekoliko več oglasil, tako pri moškem, kakor pri ženskem delu. V primeri z prejšnjim mesecem pa je posredovanje nekoliko zaostalo, osobitno pri ženskem delu. Vzrok temu je, ker zlasti hišni posli v tem času le malo službe menjavajo. V službe so bili sprejeti pri moškem delu: mizarji, natakarji, dñinarji, prometni uslužbenici in 1 policist; pri ženskem delu pa največ hišnih in gostilniških poslov in natakarjev. Posredovanje z stanovanji je bilo le neznatno, dasi je došlo veliko vprašanje za srednjastanovanja, a te je tako težavno dobitivo. Istotko je vprašanje po vajenjih precej živahno, a tudi teh splošno primankuje.

Hrvatske vesti. Za pravoslavno cerkevno organizacijo v Bosni se je izdelal nov načrt, ki bo uredil razmerje med episkopatom in drugim občinstvom. — **Pazarišek** se bo odsej imenoval označenilo za upravno občino Klanac, županije Lika Krkava. — Peter Šošt, finančni svetnik, je umrl v Zagrebu v starosti 73 let. — **Vincencijev mudruštvo** je podaril naslovni škof Gugler 5000 kron. — **Novi list** pod naslovom: »Vestnik hrvatskih konobarja, gostionica in kavanara« bo izhajal nov mesečnik, ki bo zastopal interese gostilničarjev in podobnih obrtnikov. — **Društvo** v tekočem letu je bilo v Zagrebu 96 društev; 4 so se ustanovila še tega leta. Na vsakih 600 prebivalcev odpade torej eno društvo. — **Solska mladina**. Leta 1902 je obiskovalo v Zagrebu ljubsko šolo 5253, srednje šole pa 2840 učencev, skupaj 8093 šolo obiskujočih. Če se prištejejo še visokošolci, znaša skupno število 9910. Ker šteje Zagreb 57 690 prebivalcev, obiskuje torej 17% ali skoraj šestina vseh Zagrebčanov šolo. — **Korniža povednik** v Zagrebu postane najbrž mesto sedanjega fcm. Klobusa filii. Orsini Rosenberg. — **Kaplan Šuster**, ki je bil obenem z župnikom Jemerščem obsojen v zapor, je došel v Ameriko v Allegheny, ter bo najbrž nameščen na kakovske faro. —

125 K, za učiteljice pa po 75 K. Vsak učitelj (učiteljica) ima naturalno stanovanje in sicer brez izpričevala učne usposobljenosti eno sobo s stranskimi prostori, učitelji in učiteljice s izpričevalom učne usposobljenosti pa 3 sobe in stranske prostore. Opravilna doklada za šolske voditelje znaša za en razred 50 K, za vsak drugi razred pa poleg tega še po 20 K. Krajevne doklade znašajo za učitelje največ 350 K, za učiteljice pa največ 175 K. Te doklade deli deželnai šolski svet v sporazumljenu z deželnim odborom in s prizadetimi občinami, vendar jih pa sme deželni š. svet v sporazumljenu z deželnim odborom zopet odtegniti. Učitelj, ki poučuje čez 30 tedenskih ur, dobi pri celoletnem pouku za uro na leto po 40 K, učiteljica pa po 30 K; pri samo zimskem pouku pa po 25 oziroma 15 K na leto za vsako uro. Učno obje na meščanskih šolah bo dobivalo poleg dohodkov, ki so določeni za ljudsko učiteljstvo, še eno tretjino teh dohodkov več. Učitelj za silo bodo imeli pri celoletnem pouku 480 K, pri samo zimskem pouku pa 380 K. Izplačevanje plač bodo kokor doslej tudi v bodoče preskrbovalo občine. V pokojnino se vsteva po 10 službenih letih 40% in za vsako nadaljnjo leto pa po 2% od plače. V pokojninski zaklad bodo plačevali po novem zakonu učitelji 3%, učiteljice pa 2%, prvo leto pa 10 oziroma 7%, in v bodoče pa od vsakega izboljšanja eno leto 30 oziroma 20%. Učiteljice se ne smijo možiti. Ako se katera omoli, dobi odpravnino in sicer plačo enega leta.

* „**Zaradi obglavljenja gospodarja zaprtia**“. V nekem malem sasenk mestu je bil te dni obglavljen ondotni mesar, ker je svojega hlapca umoril. Ker tedaj ni bilo mesarju pri najboljši volji mogoče zjutraj mesnice o pravem času odpreti in svoje redne odjemalce pozdraviti, obesila je vdova na zaprta vrata mesnice tablico z napisom: „Zaradi obglavljenja gospodarja ostane mesnica danes dopolne zaprta“. — Popoldne pa so mesnico zopet redno odprli ter sekali in prodajali. In to se je zgodilo v „kulturni“ Nemčiji leta 1903.

Kakšen bo december? Sicer že vidimo na lastne oči, da se nam ni nič posebno vladno predstavlja, a stolnata praktika pa več užili v naprej vreme ter proročuje o decembri: Do 10. neugodno in meglo; od 10. do 18. lepo in suho vreme; od 18. do 28. hladno ter bo okoli praznikov nastala huda zima ter bo nekaj dni trajala; od 28. do konca meseca nestalno vreme. Dolgo dneva znaša 8 ur 20 minut. Začenši z 22 raste dan za 2 minuti. Dne 4. bo kritičen dan prve, dne 18. pa kritičen dan druge vrste.

* **Tudi papeževe vezi ne drže**. Dne 26. aprila 1897 je poročil v Benetkah patriarch Sarto, sedanji papež, princa Friderika Ernesta Schönburg-Waldenburga z lepo hčerkod Karloso, princezino Alice. Prince se je bil namreč v očarjujoč Benečanko tako zaljubil, da je pretrgal vse vezi s svojim sorodstvom ter prestopil v rimsko-katoliško cerkev. Vkljub temu, da je prehajal princ v katoliški veri že v pravcate ekstaze, da je nastopal na katoliških shodih po Koroškem kot misijonar za edino zvezljavno vero in za moralno življenje, toži ga sedaj njegova žena na ločitev zakona ter bo s pričami dokazala, da jo je po božnji princ pretepal ter ji kratil osebno svobodo.

Knjigevnost.

— „**Ljubljanski Zvon**“. Vsebina decemberskega zvezka: 1. C. Golar: Iz mračne zarje. (Pesmi). 2. A. Gradiček: V sveti noči. (Pesem). 3. Ivan Cankar: Greh. (Povest). 4. A. Aškerc: Dva izleta na Rusko. 5. A. Funtek: Izpoved mutca osojskega. (Pesem). 6. Josip Dolinar: Trenotki iz učiteljskega življenja. 7. I. Š.: Prof. dr. Simon Šubic. 8. Podlimbarski: Potresna povest. 9. Mladen Mladenov: Listje pada. (Pesem). 10. Kristina: Ave. (Pesem) 11. Književne novosti: Zupancičevi pesmi II. zvezek. — Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. — Koledar družbe sv. Cirila in Metoda. — — a: Ljubljansko barje in njega osuševanje. — Dr. Iv. Merhar: I. S. — Machar: Magdalena. — Rajko Perušek: Prekmurski Slovenci. — — k: Mali vitez (Pan Voldijevski). — R. Perušek: Gabriel Louis Sarcy: Les nationalités en Autriche-Hongrie. — Dr. Jos. Tominšek: Udvoca. — Hrvatski preporod. — Hrvatski pokret. — Milan Marjanović: Fragmenti. — R. Perušek: Matica Srbska. — Slovník staročeský. — M. Meža: Hespočáfský slovník naučný. 12. Glasba. Dr. V. F.: Novi akordie. — — ter: Viki. Parma: Zdravice. — — a: Parmovi »Mladi vojaki«. — Parma: »Die Amazonen der Czarin«. — Dr. V. F.: H. Vogrič: Secession-album. 13. Gledišče. Dr.

Fr. Zbašnik: A. Drama. — B. Opera. P.—r.: Puccinijeva »Bohème na slovenskem odru. 14. Med revijami. Dr. Fe. Ilesič: »Slovenský Přehled«. — Dr. Fe. Ilesič: »Vitezovi. 15. Splošni pregled: Vegov spomenik. — »Kralj na Betajnovic. — Vela Nigrinova — Govor na Betajnovic. — Růckové v zagrebškem gledalištu. — Zmaj Jovan Jovanović. — J. P.: Razstava hrvaških umetnikov. — Janko Pretnar: Za desku slávou. — Jaroslav Vrholický. — — k: V říši tulipánků. — Janko Pretnar: Theodor Mommsen. — Janko Pretnar: »Der Sturmgeselle Sokrates«. — Janko Pretnar: W. E. Lecky. — J. Pretnar: Jubilej Hamista.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 5. decembra. Odgodenje državnega zabora naznani dr. Körber prihodno soboto v seji gošodske zbornice.

Dunaj 5. dec. Cesar je izrekel fcm. Appu povodom njegovega umirovljenja s posebnim lastnoročnim pismom zahvalo za njegovo službo in mu je podelil brillante k redu Marije Terezije. Zapovednikom v Bosni in Hercegovini je imenovan fcm. Albori, vojnim zapovednikom v Krakovem pa Adolf Horsetzky.

Dunaj 5. decembra. Olomuški „Pozor“ trdi, da je Vatikan že odsodil nadškofa Kohna, da je kršil spovedno tajnost in da so se vsled tega avstrijski škofje izrekli za to, da naj Kohn odstopi. Tu se zatrjuje, da to poročilo ni povsem točno.

Budimpešta 5. decembra. V Szunyugu je bil socijalističen shod, ki ga je hotela žandarmerija razgnati. Zborovalci so se uprli, na kar so žandarji strelijali. Stiri osebe so bile ubite, štiri pa ranjene.

Budimpešta 5. decembra. Pred danšnjo sejo poslanske zbornice sta imela Tisza in Kossuth dolgo posvetovanje. Ko je prišel Kossuth v zbornico, je bil pozdravljen z eljen-klici, katoliška stranka pa se mu je smejal. Kossuth je na kratko pojasnil stališče svoje stranke Tisza je na to izjavil, da se prekliče sklep o dvojnih sejah in da je vlada zadovoljna, če se s posebnim sklepom postavi parlament glede armadnega jezika na Kossuthovo stališče. Vladni pristaši in Košutovci so se objemali in poljubljali.

Pariz 5. decembra. V Saint Etienne je neznan zločinec na oknu rudniškega inženerja Bareta vžgal dinamitno bombo, ki je eksplodirala in provzročila veliko škodo. Ponesrečil ni nikče.

Madrid 5. decembra. Villa-verde je odklonil kraljevo ponudbo, naj sestavi novo ministrstvo.

Poslano.*

»Slovenec« je porabil v svoji številki z dne 2. t. m. dogodek z dne 18. septembra t. l. češ, da sem pred nekaj dnevi vložil v Celovcu tožbo v nemškem jeziku. Vdihal je po meni z njemu lastno navado.

Pred vsem se je pa zlagal, da sem z nemško tožbo za celih 20 kront preganjal dr. Brejca uslužbenca.

Vodil je »Slovenec« pri tem plemeniti namen, me v javnosti pokazati kot nekakega neznačajnega brezsrčneža, češ, da tožim koga v Celovcu v nemškem jeziku za 10 goldinarjev.

Ker »Slovenec« porablja boj koških Slovencev za jezikovno ravnoopravnost pri sodiščih in hujšči celo moje kolege zoper mene, odgovarjam mesto s »Slovenec« pristojno obligatno broči stem-le pojasnilom:

Gosp. dr. Brejca uslužbenec imel je plačati ne 20 kront, marveč nad desetkrat 20 kront t. j. 212 K 86 v.

Pisemo sem izjavil napram g. dr. Brejcu, da sem zadovoljen, ako se mi mesečno le 10 K plača, dokler ne bodo plačan ves dolg, in sicer izvensodno brez vsake tožbe.

Na to svoje pismo pa še odgovora nisem dobil; zato sem moral tožiti.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno, kolikor koliko kaže.

Domneval sem pa opravičeno, da bode g. dr. Brejco event. zastopal svojega uslužbenca napram meni, ako mi na živensodni opomin celo odgovora ni dal.

Na drugi strani sem pa izvedel, da celovski nemški advokatje v zadnjem času ne prevzemajo substitucije advokata, ki je vložil v Celovcu slovensko tožbo.

Ako bi se bil toženec vsled moje tožbe izdanemu plačilnemu povelju upri, moral bi ja z osobno potovati v Celovec v razpravi, s tem pa bi toženec napravil vsaj 140 K novih stroškov.

Le iz tega vzroka, da bi toženec eventuelno velikih stroškov obvaroval, vložil sem res nemško tožbo in sicer dne 18. sept. letos. Toženec se plačilnemu povelju ni upri, in ker ni bilo več zgoraj navedene nevarnosti za njega, vložil sem potem zoper istega toženca dne 8. oktobra rubenško prošnjo M. II. 505/3 in E. 2480/3 v slovenskem jeziku, kar bi moral »Slovenec« tudi znano biti.

V tolažbo »Slovenca« končno še povem, da sem dne 1. decembra t. l. poslal v Čelevec konsekventno, kar koprij, zoper slovensko tožbo, ker nisem imel več zgoraj navedega človekoljubnega obzira.

V Ljubljani, 4. dec. 1903.

Dr. Hudnik.

Dolžnosti slovenskega trgovca so:

1.) Dopisovati v slovenskem jeziku, bodisi z Nemcem ali Lahom.

2.) Zahtevati od tvrdk slovensko dopisovanje, račune, naznanila potnikov itd.

3.) Zahtevati od tvrdk slovenske zmožne potnike.

Tako združeni storili bomo veliko za sveto narodno stvar!

Mnogotrska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dâa takoj mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francoško zrjanje in sol«, ki je takisto bolesti utesnjoče, aks se nameže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na misice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva koprij. Steklonica K 1:90. Po poštem povzeti posilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

6 (10-16)

„Kunerol“, C. in kr. dvorni gospodarski urad je natancno preizkusil, »Kunerol“ garantirano čisto rastlinsko mast, ki se izdeluje iz sadu kokosove palme in je potrdil že pogosto konstatirano dejstvo, da je ta produkt kaj umestna za jedino mast.

Znana eksportna trgovina A. Hirschberg na Dunaju, II. Rembrandtstrasse 19, razpoljava kakor vsako leto tudi letos tako priljubljene in zaslovele ameriške jedilne garniture iz patentnega srebra, obsegajoče 42 kosov in sicer noži, viliče, žlice, zajemalke, svetilniki itd. za silno nizko ceno 6 gld. 60 kr. Vsi, ki bi radi za Božič svoje domače za majhen denar prijetno iznenadili, se opozarjajo na to ugodno priliko. Glej današnji insert!

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolječine olajšujoče in odvračajoče mazanje pri prehljenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjev lekarne v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s »sidrom« prvo mesto. Cena je nizka: 80 h. K 1:40 in K 2. — steklonica. Vsaka steklonica se nahaja v elegantni škatli in jo je spoznati po znamenju sidru.

* Lekarnarja Julija Schaumanna sol za želodec je pridobil tekom več 20 let najboljši glas kot dijetično sredstvo. Vpliva točno in zanesljivo pri različnih nezdostih prebavljanja, pri želodčnih nadlogah, pri napravljanju kisline, pri riganju itd., tako da je kot izpravljeno domače zdravilo jako razširjena in čislana. Da tako izbrano vpliva, zato se ima zahvaljujoč racionalnemu skladu, in nebrorna priznanja dokazujejo, kako priljubljenost si je pridobila Schaumannova sol za želodec.

Ena najkrasnejših pridobičev za zdravje in blaginja je izvestno sladna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevemu načinu, danes že osvojila ves omiknati svet in sosebno skorjo družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz zrnate kave. Kathreinerjev Kneippovo sladno kavo tako brezprimerne prednosti gleda okusa, zdravja in prihranka, da jih ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrnati kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi posebno priznanje, povisuje kot primes prijubljeni okus zrnate kave; tega ni mogoče dosegiti z nobenim drugom surogatom ali primeskom. Po drugi strani pa spritočno lastnosti Kathreinerjevo Kneippovo kavo tudi lahko pijejo brez primes zrnate kave; ta pijača tekne izvrstno in zdravniku jo kot koristno in redilno prizupajoč zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za »kavo prihodnosti«, se je ta smela beseda dandas že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po sedanjih izkušnjah čimdalej bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, zato je treba pri nakupovanju izrecno poudarjati ime »Kathreiner« in jemati edino izvirne zavojje z varstveno znamko župnik Kneipp. Ogibljite se torej skrbno vseh posnemkov in tudi ne kupujte nikoli kaj tega, kar se odtahuje odprto.

Forman proti nahodu

na klinikah preizkušen, zdravnik so ga vedkrat označili kot naravnost idealni pripomoček proti nahodu! Uspeh čudovit.

2021-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2211-24

2

Išče se dobro izuren vrtnarski pomočnik

za samostalno službo. — Ponudbe in spričevala naj se pošle na: Četina, Celje, Rotovška ulica št. 19. 3187-1

Stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo, shrambo in pripadki se odda za februarjev termin na Tržaški cesti stev. 13. (3163-2)

Sodi

različne vrste se prodajo pri Ivanu Buggenig, sodarju, Cesta na Rudolfovem železnicu št. 5 in Bleiweišova cesta št. 42 v Ljubljani. (3118-3)

Trgovskega pomočnika

sprejme s 1. januarjem 1904 s dobrimi pogoji

Karol Cimperšek
trgovina z mešanim blagom
Laški trg. (3129-5)

Cena vžigalic: (1571-7)

1 orig. zaborj s 500 zavitki (normal)
K 48.— franko Ljubljana 2% popusta,

2 orig. zaborj s 500 zav. (Flaming)
K 52.— franko Ljubljana, 2% popusta
Iv. Perdan, Ljubljana.

Hiša št. 20

na Visokem, z gospodarskim poslopjem in 355 kvadr. sežnjev velikim sadnim vrtom, se proca iz proste roke. (3172)

Hiša je enonadstropna, zidana in krita z opeko, gospodarsko poslopje je zidano in krito s slamom.

Poslopja stojijo tik državne ceste in so posebno pripravna za kako obrt ali trgovino. — Kupnina se plača lahko tudi v čebrih.

Pojasnila daje lastnik Rudolf Kokalj v Kranju.

pripravite sebi in svojim otrokom, če kupite našo res neprekosljivo zbirko božičnih igrač.

Za malenkostno sveto • gld. 1.65 • pošljemo sledenih 12 komadov zajameno sotidno izdelanih igrač:

1 popolno skrinjico z originalnimi RichterJavimi gradilnimi kamenci s sidrom in navodilo s 25 barvnimi podobami.

1 štadnik iz pločevine s steno vred. 1 garnitura kuhinjske posode. (3171-1)

1 zavorčinastih vojakov. 1 običajna punica.

1 pločevinasta trobenta s porcelanastim ustnikom. 1 zavor hisnega orodja (iz lesa).

1 knjiga z barvnimi podobami, se ne raztrga. 1 avtomobil, ki se sam premika.

1 otroška ura s premičnimi kačici. 1 verižica za uro.

V Vašo korist Vas opozarjamamo, da hitro odpošljete naročilo, ker pride vsak dan na stotine naročil, in se tako ugodna prilika več otrok skupno tako imenitno obdariti za samo gld. 1.65 nudi le toliko casa, da pojde zalogata.

Pošljala, če se prej pošte zneseck ali proti povzetju izvoz igrač

Adolf Salzmann
Dunaj, II/2, Lichtenauerstrasse 1.

Zavor in vozni list 10 kr.

Uradno dovoljena
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 (3192)

Išče muje:

5-6 navadnih in boljih kuharic za Trst, Gorico, Reko, Zagreb; boljšo hišo k 2 osebam v kaj dobro hišo; drugi posrežnik v grofostvo hišo v Gorici; hrbek privatnega služba za Ljubljano, izvrstno služba; računska in navadna natakarica za večjo restavracijo; nadavnih hlapac za župnišče na Kočku in itd. Potnina tukaj, več v pisarni.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelice po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vspremja vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. k. preskuševalinic in od mene preskušene. — Ilustrirani cenik zastonj. (3192)

Istrijansko vino

domačega pridelka
prodaja lastnik vinogradov

Anton Paoluzzi

Cittanova, Istria. Cene franko na postajo v Trstu:

Beli pinot à 17 gld.

Črni teran " 14 "

Vino, belo, iz več vrst grozdja " 13 "

Ravno tako imam na razpolago

vinsko žganje.

Tistem, ki dokaže, da moje vino ni popolnoma naravno, plačam 2000 K. 2821-16
Vzorec pošiljam zastonj.

asti spumante

„kipeče vino“
velesloveče tvrdke

„Pratje Cora“ v Tarinu
priporoča najtopljeje

Anton Stacul

trgovina s špecerijskim blagom in delikatesami v Ljubljani.

Cena izvirne velike steklenice je 250; pri nabavi 12 steklenic 5% popusta.

Tudi priporočam svojim p. n. cenj. odjemalcem in občinstvu svojo izborno in bogato zalogo raznovrstnih delikates, kakor tudi različnih tuzemskih in inozemskih mesnih izdelkov in klobas, konservirane ribe, meso in sadje.

Velika zaloga pristnih, najfinjejših in najbolj slovenih vrst francoskega in tuzemskega šampanga, renskih, bordauxkih, avstrijskih, ogleških, italijanskih, španskih in grških vin. 2821-6

Pristni francoski in tuzemski konjak, najfinjevše vrste čaj, likerji itd.

Nikaka slabu blago!

Vesel Božič

Službe išče abšolviran višokošolec

ki se nahaja v veliki zadregi. Sprejme vsako službo.

Ponudbe na upravnosti »Slov. Naroda«.

C. kr.

priv.

občna zavarovalnica „Assicurazioni Generali“ v Trstu.

Jamst. zakl. 208 m.K. Ustanovljena 1831.

Naša družba odločila se je od 1. decembra t. l. naprej v vseh svojih pisarnah upeljati

popolni nedeljski počitek.

Z ozirom na to odredbo se tudi v naši pisarni v Ljubljani, Gradišče št. 4,

ob nedeljah ne bode uradovalo.

Blagovoli naj se v poslovanju z nami na to ozirati.

V Ljubljani, dne 29. novembra 1903.

Glavni zastop v Ljubljani c. k. priv. občne zavarovalnice
„ASSICURAZIONI GENERALI“ V TRSTU
Röger l. r.

Za Miklavža!

ERNEST SARK v Ljubljani, Stari trg št. I.

Velika božična prodaja!!

se bo vršila od ponedeljka, dne 7. decembra, v novi trgovini z modnim blagom

A. Primožič v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 25

(prej Goričnik in Ledenig)

po znatno znižanih cenah.

Prodajalo se bo po nizkih cenah: preproge, posteljne garniture, preproge za okna in stene, kožuhovino, modno blago za ženske obleke, lepe modne barhente, nekaj sto ducatov batistovih žepnih robcev po 10 kr. in višje. Kravate, srajce, okrog 500 ducatov pletenih moških nogavic, par po 9 kr. in višje. Platneni namizni prti in serviete, med drugim tudi: vmerjene obleke v kartonih, adjustirane, cela obleka od gld. 150 višje. — Svileno blago za bluze meter samo 55 kr — Modno progasto, čisto svilnato blago za bluze meter 85 kr. — Modni žameti za bluze, 56 cm široki, meter 75 kr.

Vse blago v pritličju in prvem nadstropju si lahko vsak ogleda, ne da bi se ga sililo kupiti. Neugajajoče se zamenja. Razen tega bo v prvem nadstropju, odd. 5., do božiča razstavljenih dvoje zaslonil za postelje, izgotovljenih od gospic Zalke Novak in Ruže Sever, mikralni umetniški deli, ki sta tudi na predaji.

Izplačujoče se postraško opravilo
brez posebnega truda in izgube časa najdajo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema (1463-28) zavarovanja proti požaru, stisku, proti škodi pri prevažanju, proti tativni po atomu in življenju.

Ponudbe pod „1798“ Gradel, poste rest.

Izurjena Šivilja
želi šivati pri šivilji, v prodajalni ali pa tudi v zasebnih hišah. (3101-2)

Naslov pove upravnosti „Sl. Nar.“

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verzico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami, 1 jako fina krvatna igla s simili brillantom, 1 krasen kolijev iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjeni mošnjiček, jako elegantni nastavki za smotke, 1 garnitura ff. doublezlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belgi steklo v etui, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznib komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti postnemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpoljalnica

S. Kohane, Krakovo

poštno predalo 72.

Ako ne ugaja, se denar vrne (3101-2)

Kava in čaj

iz prve roke

to je naravnost od pridelovalca, torej popolno jamstvo za naravno, nepopolno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 oralov velika posest na otoku Java se obdeluje tako umno. Naša kava in naš čaj sta zelo blagodišča in ukusna, pa tako izdatna. (3143-2)

Kava Javač, izvrsten, 4 1/4 klg za gld. 6.65
" , fin, zelen 4 1/4 klg. za gld. 5.90
Javač, mejanec, 4 1/4 klg. za gld. 5.15

Pošilja se zasadcano in franko, brez stroškov na vsako pošto.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.

veleposestnik na Javi.

Prodaja kave in čaja v lastni upravi.

Trst, via acquedotto, 62.

Bluze

damski pasovi

srajce in pasovi

za hribolazce

in

otroške obleke

se radi pozne sezone

prodajajo po znatno

znižanih cenah.

V. pl. Gerhauser

Stari trg št. 13.

Zadnje novosti

v moderecih francoske fasone.

Cand. iur.

i še službe za eno leto.
Porudbe pod 1883 do 10. t.
m. upravnemu »Sl. Naroda«. 31612

Veletrgovina

z vinom
in žganjekuha
Žige Wortmana

Reka-Sušak

priporoča

garantirano naravna dalmatinska vina najbolj renomiranih vrst in izvrstnega letnika 1903 v sodih od 50 litrov više:

Rumeno vino . . . hektl 30 K do 42 K
Sihlar 28 " do 34 "
Rudeče vino (krvno) . . . 30 " do 42 "
Zelo dober garantirano pristen istrijanski tropinovec . . . 90 K do 120 K
Zelo dobra hrvat. silovka . . . do 130 "
vse cene za hektoliter. Pošilja se v sodih ali spletih oteklenicah od 25 litrov dalje. Direktno importirani Jamajka-rum 3 K do 5 K

Konjak, pristna vinska prekaprina . . . 2 K do 4 K liter
Konjak in rum se pošiljata tudi v poštini zavojih po 3 litre poštini prosto; zavoj brezplačno.

Nepoznatim tvrdkam proti povzetju. Vzoreci na zahtevo brezplačno. — Zastopniki se sprejemajo. (3027-3)

Ure cenó

s triletno pismeno garancijo zlatnine in srebrnine, preizkušene po c. kr. novč. uradu, dobite po nizkih tovarn. cenah, če naročite moj najnovjelj cenik, ki Vam ga pošljem zastonj.

Tovarniška zalogá ur 2816-5

Leo Lateiner
Dunaj, I., Fleischmarkt 17.
Mnogo priznanih pisem.

Amer. Roskopf z verižico . gld. 250
Jeklena remontoir; črna . . gld. 250
Goldinasta moš. rem. 3 pokr. gld. 350
Prist. srebr. moška remont. gld. 350
Prist. srebr. ženska remont. gld. 350
Budilnica gld. 150

Neugajajoča se zamenja ali vrne denar.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najzvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelj pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli počitjo se že drugi dan neznačne luskine od počit, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozavé pike ter mu daje mladostno barvo; počit podcenjuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, zoltavost, ogorce, nosno rudečico, zajedce in druge nesnažnosti na počit. — Cena vrču z navodom vred gld. 150. (871-17)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kojo nalašči priravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani in Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poština naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 2.

Zanesljiva in skrbno izvedena vrednostna papirja. Daje prednost na vrednostne papirje.

izrebane vrednostne papirje in Zavarjuje srečke proti vnovčaju zapale kupone. kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. Borba naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-1 55)

Promet s čeki in nakaznicami.

Pariz
1900

„Grand Prix“
Najvišje odlikovanje.

Najkoristnejša božična darila.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.

Original Singer šivalni stroji so neutrpljivi za obrt in domačo rabo.

Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratoviščih.

Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmognosti.

Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno vezenje.

Brezplačni poučni kurzi za vse domače sivanje in za moderno umetno vezenje.

Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo rabo.

Singer Co. Šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6. (138 0 16)

Dva

natakarska učenca
se sprejmeta za restavracojo
„Narodni dom“.

Več pove J. Kenda, Židovska
steza št. 4 (3150-2)

Posestvo

s krčmo, špecerjško prodaļalico in trafiko na slovenskem Koroškem se radi bolezni posestnika pod zelo ugodnimi pogoji **proda.** — Posestvo obstoji iz dobro stojecé enonadstropne hiše bližu mesta in železnice s sadnim in zelenjadnim vrtom, potem 13 ha polja in travnikov in 7½ ha gozda. Vse to se nahaja v bližini hiše. — Ponudbe naj se pod št. 3090 pošljejo na upravnivo „Slov. Naroda“. (3190-3)

Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ublažujoče in veleokusne

Kaiser-jeve

prsne bonbone.

2740 notarsko overovljene sprlčeval jamič za gotov uspeh pri kušnji, hričavosti, katkarju in zasliženju.

Zavrnite, kar se vam ponudi drugega! Varujte se prevar! Le pravi z varstveno znakom „tri jelke“.

z Zavoj 20 in 40 vln. (2780-7)

Zalogi imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubaldu pl. Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Suchard

MILKA

čokolada iz čiste smeđane v tablicah in zvitkih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Bratje Novaković

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem primorju v Dalmaciji.

Prodaja v steklenicah
in pisarna:
Stari trg štev. 15

Ljubljana

Skladišče in prodaja na
debelo: Spodnja Šiška,
Vodnikova cesta

priporočajo svoja domača, izvrstna stolna, dezertna, krvna, črna, rudeča in bela

dalmatinska vina

dalmatinsko žganje, tropinovec, dalmatinski vinski konjak in dalmatinsko olivno olje po neverjetno nizkih cenah.

Razpošilja se v posodah po 100, 300 in 600 litrov. — Kdo pošlje svojo posodo, dobi vino mnogocene.

Vzoreci in ceniki zastonj in poštne prosto. (2687-10)

Največji uspeh sedanjosti!

(2976-9)

„Angleško skladisče oblek“ v Ljubljani, Mestni trg 5.

Kamgarnske obleke, gladke in progaste	x x x x x x x x x x	gld. 10.—	x x x	Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
Obleke iz angl. ševiota v modnih barvah	x x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x x x	Črni in sivi cibolin paletot z velikim ovratnikom
Fine jaquet-oblike	x x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x x x	Paletoti iz angleškega modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
Najfinje salonske obleke	x x x x x x x x x x	„ 20.—	x x x x x	Najfinje paletot za dame v stola-fasoni
Angleški modni ulstri	x x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x x x	Črni damski ovratniki, batirani
Fin double-ulstri, temnosivi	x x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x x x	Najfinje double-ovratniki s stola-fasono
Črne zimske suknje mandarin	x x x x x x x x x x	„ 10.—	x x x x x	Damski modni kostumi
Havelok iz kameleja diake, rujav ali siv	x x x x x x x x x x	„ 5.—	x x x x x	Zimske jogice, podložene
Otroške obleke in ulstri	x x x x x x x x x x	„ 5.—	x x x x x	Elegantni otroški plašči
Otroške obleke v različnih barvah	x x x x x x x x x x	„ 2.50	x x x x x	Dekliške jogice v vseh barvah
Fine modne hlače, gorke in progaste	x x x x x x x x x x	„ 2.50	x x x x x	Modri podvlečeni ovratniki z rdečo kapuco

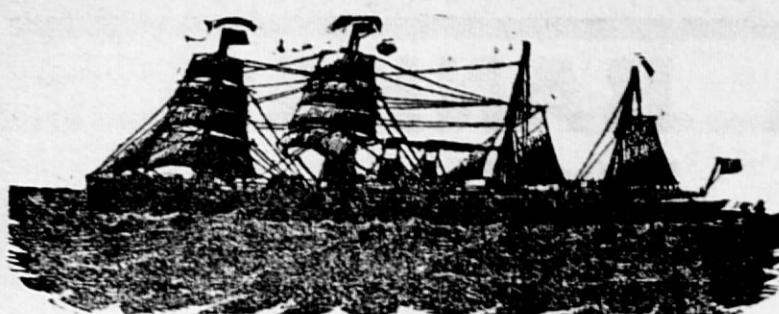
Kožuh za mesto in potovanje, mikado, v največji izbiri po čudovito nizkih cenah. Naročila po meri se najelégantnejše in najhitreje izvrši na Dunaju. Obenem si usojamo čast. p. n. odjemalcem vlijudno javiti, da s 1. januvarjem 1904 opustimo svojo podružnico na Resljevi cesti.

Prosimo, da odslej svoje nadaljnje potrebščine nabavljate v glavni trgovini na Mestnem trgu 5, kjer se sprejemajo tudi vsa naročila.

Z velespoštvovanjem

Oroslav Bernatović, poslovodja.

Kapamacsija & Bondi

Red Star Line.
Iz Antwerpena
v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene. (1626—25)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, Bahnhofgasse 41 na Dunaji, ali pa
Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 41.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote **daleč nadkrijujoče** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **spno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: (2828—6)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendlt-voščilo za čevlje ki daje čevljen temno-črn blesk in obranjuje usnje stanovitno.

Fernolendlt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej lepo svetijo in usnje konservira.

Fernolendlt-Nigrin (črna loščilna mast) nalač za koze (Kid) usnje, chevreau, gamsovo, šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane nepremodljivo, mehko in vojno, se tudi v mokroti ne odbarva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

(2753—7) **Dobiva se povsod.**

Štefan Fernolendlt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832) c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.

Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

(3178—1)

Kožuhovino
štole, koljerji, mufi
in otroške garniture
prodaja po najnižjih cenah

KAROL RECKNAGEL

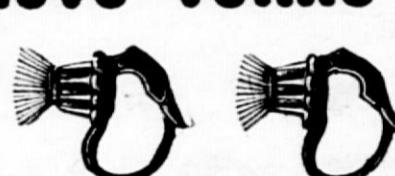
Mestni trg št. 24.

Božična in noviletna darila!

**Otvoritev nove velike
trgovine.**

Vsaka konkurenca
izključena.

Priporočam jako okusno, bogato zaloge **stenskih ur** s krasnim bitjem (novost) v lepih, moderno rezljanimi omaricah, dalje **srebrino**, **zlatnino**, **može** in **vilice** in druge krasne izdelke z **kina-srebra**.

Posebno priporočam krasne, živo se lesketajoče **briljante**, po sreči tako ugodno v večji partiji nakupljene in raznovrstno vdelane.

Nasprotno imam v zalogi vsled konkurence imenitne **imitacije briljantov** (steklo) skoro nerazložive od pravih.

Pozor! Vedno sem si prizadeval slavno občinstvo seznaniti s svojo bogato zalogo, kakor tudi prepričati je, da ni treba nikomur naročevati te vrste blaga pri tujih, zunanjih tvrdkah, kakor n. pr. z Dunaja ali od drugod, kajti mnogi slučajci so me prepričali, da morem z boljšim in mnogo cenejšim blagom ravno tako postreči.

Držim se strogo principa, svoje cenj. odjemalce zadovoljevati vedno le s pristnim in poštenim blagom.

Omeniti moram, da nakupujem blago vedno le v večjih partijah osebno, direktno v tovarnah, ker bi drugače ne mogel nastaviti tako nizkih cen.

Priporoča se in vabi na obilni obisk

(159—2)

Franc Čuden

trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice št. 2, nasproti franč. samostanu.

Filialka: Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki zastonj in poštnine prosti!

Mehanik

Ivan Škerl stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Stekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje prav dobro in ceno.

Pneumatik gld. 2.50.

A. KUNST

Ljubljana Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbira.

Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovale naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove ključavnica

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša) priporoča svojo bogato zalogu

štedilnih ognjišč najpriprostenjših kakor tudi najfinjših, z to medjo ali mesingom montiranih za oblačilo z pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni. Vnana naročila se hitro izvrši.

Alojzij Kraczmer

prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega crotja. Lastna delavnica za popravljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komornega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih „Glasbena Matice“ in „Filharmonično društvo“ v Ljubljani

Modni kamgarj Losko sukno.

Ostanki za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 50

Špitalske ulice št. 5.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke.

Popravila.

L. Mikusch

ovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Novo izboljšani gramofoni

(32) z zvočnim locnjenjem in varstveno skrinjico. (2138)

Najvišja spolnilitev! Zelo priljubljen pri društvih in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilničarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovješih plošč.

Zamenja stare plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila na zunaj se izvrši s povratno pošto

Nekaj stanovanj odda se za 1. februar leta 1904

**„Narodne Tiskarne“
v Knaflovih ulicah.**

Pojasnila daje Jos. Lavrenčič, upravni član v „Narodni Tiskarni“ ali pa na Dunajski cesti 31 (pisarna mest užit. zakupa)

Za Miklavža priporoča

slaščičarna R. Kirbisch

* v Ljubljani, na Kongresnem trgu *

bogato izberi parkeljnov, Miklavžev, bonbonijer, finih košaric s kandiranim sadjem in najfinjšimi bonboni.

Mandolato, krhljak, medenjak, popernik in velika izbera prefinega čajnega peciva lastnega izdelka.

(3088—4) Zunanja naročila točno.

!!Potniki v Ameriko!!

CUNARD LINE

prevaža potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parnikom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in s 300 salo-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 200 mesti III. razreda in s 400 salo-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, za hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York III. razred za osebo 180 kron.

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15 decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar 1904.

„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne biletne, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz **Novega-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav Severne Amerike** daje in preskrbjuje Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Trst**

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzovaje: **SCHRODERCO — TRST.**

Potniki naj se zglašajo pravočasno in precej pisemu ali brzovno za vozne bile.

(3147—2)

„CARPATHIA“ 15 decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar 1904.

„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne biletne, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz **Novega-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav Severne Amerike** daje in preskrbjuje Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Trst**

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzovaje: **SCHRODERCO — TRST.**

Potniki naj se zglašajo pravočasno in precej pisemu ali brzovno za vozne bile.

(3147—2)

„CARPATHIA“ 15 decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar 1904.

„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne biletne, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz **Novega-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav Severne Amerike** daje in preskrbjuje Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Trst**

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzovaje: **SCHRODERCO — TRST.**

Potniki naj se zglašajo pravočasno in precej pisemu ali brzovno za vozne bile.

(3147—2)

„CARPATHIA“ 15 decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar 1904.

„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne biletne, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz **Novega-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav Severne Amerike** daje in preskrbjuje Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Tr**

Pisar

Maggi'jeva začimba

slovensko in nemško pisavo, tudi službe pri kakem odvetniku ali pri kakem drugem uradu v Ljubljani. (3140-3)

Naslov pove upravnemu „Sl. Naroda“.

St. 43.436.

Razglas.

Ker je nastopilo zimsko vreme, treba je p. n. hišne gospodarje in oskrbiški v deželnem stolnem mestu iz javnih ozirov opomniti na naslednja do ločila, katerih se jih je držati natanko.

1. Kedarkoli zapade sneg, ga je brez posebnega naročila oblastva nemudoma in če zapade po noči, vsaj do 7. ure zjutraj s trofejiev, oziroma tam, kjer trofejiev ni, najmanj eden meter na široko od zidu ali plota skidati in pomesti proti sredi ulic ali trgov. Ne gre pa na cesto zmestavati večjih kupov tega snega, kateri je zdržal raz streho, niti onih, ki se nabirajo po hišnih dvoriščih, temveč zvzeti jih je v Ljubljano.

2. Ob južnem vremenu je skrbeti za to, da na trofejiev, sploh na potih ob hišah ne stoejo luže in da se ne nabere blato; če je tega treba, je po večkrat na dan počediti pred hišami.

3. Kedar zmrzuje, tako da po tleh polzi, je požlebnico po vsem trofeju, na drugih pršpotih poleg hiš pa najmanj eden meter na široko takoj, oziroma vsaj do 7. ure zjutraj nasckati in v stran zmestati, postrgano pot pa, če treba, po večkrat na dan dobro potresti s peskom, prstjo ali kako drugo tako stvarjo.

Kdor se ne bo zmenil za ta določila, bo ostro kaznovan po ces. na redbi z dne 20. aprila 1854 leta, vrhutega pa bo magistrat dal izvršiti dočno opuščeno ali nemarno izvršeno delo na zanikernega gospodarja troške.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 4 decembra 1903.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz vremrega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga že Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reiting v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopolnne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popolnne osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiting v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Hob, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda Trst Monakovo.) — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: — Ob 7. ur 17 m zjutraj v Novemestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 15 m po poludne istotako, ob 7. ur 8 m zvečer Novo mesto, Kočevje. Pribih v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. ur 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. ur 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. ur 16 m dopolnne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipško Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Hob, Marijine vare, Plzen, Budjice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zeli ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. ur 44 m popolnne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovec, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. ur 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljak, Šmohor, Celovec, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. ur 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m po poludne iz Straža, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. ur 38 m zvečer istotako — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popolnne, ob 7. ur 10 m in ob 10. ur 45 m ponocni samo ob nedeljah in praznikih, samo v oktobru. — Pribih v Ljubljano drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m dopolnne, ob 6. ur 10 m in ob 9. ur 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru — Čas pri in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. (1719).

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4%.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304-67)

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoludne in od 3.-4. ure popoludne.

Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrane spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakoni, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz, pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarankovi zbrane spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

D. R. Neveskod: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Ašker: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Turgenjev: Otoč in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebízský: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani cenji priporočam: Fran Kocbek, Pregorci, prilike in rekl. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Pošilja se colino prosto. (2388-8)

AVGUST REPIČ

sodar 50

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(Trnovem) izdeluje, prodeja in popravlja vsakovrstne

sode po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

Mične žamete za bluze v veliki izberi priporoča Alojzij Persché

Pred škofijo 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl 1842.

Prodajalna in komptor:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. Juž. Želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolejna itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje gobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najini strošu spadajoče delo v mestu in na deleži kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknem, s platnenim in z manufaktturnim blagom

HUGO IHL

xxx v Ljubljani xxx
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Je edina in starostlava, ki podeli hipno slabim juham omakam, juhim primeskom, prikuham itd., neprčakovano okrepečeval in dober okus. — **Maš kapljje zadostuje.** Dobri se po vseh trgovinah s kolonialnim in delikatesnim blagom in drogerijah.

V stekleničkah od 50 vin. višje. Originalne stekleničice se napolnijo po ceni. (3174)

Prez. 3043-5

G. Rumpel, inžener in stavbi podjetnik,
Dunaj, XIX. Colloredogasse Nr. 38

prevzemlje predela, napravljanje projektov, izvršite stavb, naprave za pridobivanje vode, vodovodne naprave vsake vrste. Kanalizacije, plinarne za premog plin vsake obsežnosti, tudi prezidave.

Paletoti

najzadnje fagonje, dobro srednje blago do najfinje izvršitve v ceni

kolosalno znižani.

Z velespoštvovanjem

O. Bernatović.

Angleško skladisče oblek
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznano najboljše

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat.

(413-44)

Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

Pozor! **Pozor!**

Priprečam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev i. t. d., vseh pridajajočih rekvizitov in muničije, posebne pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

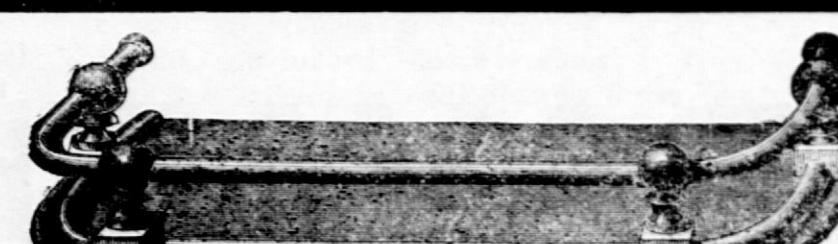
Ker se petam samo z izdelovanjem orožja, se priprečam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo ateljek spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštvovanjem

Fran Sevčík

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovani cenik se pošilja na zahteve zastonj.

Velika, bogato izbrana zaloga peči * * * * *
zaslonil za peči * * * * *
predstavkov za peči * * * * *
kaminskega orodja * * * * *
kadic za premog * * * * *

in vseh drugih gospodinjskih predmetov pri

Št. 5. **Štefanu Nagy** Ljubljana.

trgovina z železnino in kuhinjskim orodjem

Vodnikov trg št. 5. (3050-3)

Kavarna in restavracija „Švicarija“

(3196-2) V soboto in nedeljo

velika pojedina mesnih, jetrni krvavih in pečenih klobas lastnega izdelka.

Za mnogobrojni obisk se priporoča Fric Novak, restavrater.

Božič!
Najumestnejše darilo za gospodinjstvo je slavnoznanij PFAFF-ov šivalni stroj ki odgovarja vsem zahtevam in je tako pripraven tudi za umetno vezenje.
V zalogi jih ima: (3077-4)
F. TSCHINKEL
Sodnijske ulice št. 4.

** Vseh vrst **
slamoreznice

lahko tekoče za na roko in do najmočnejših za na gepelj ali vodno moč v veliki izberi priporočata

Karol Kavšeka nasl. (2888-5)

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na debelo in drobno in zaloge poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Tudi se dobijo po najnižji ceni vsi drugi poljedelski stroji kakor: gepeljni, mlatilnice, reporeznice, milini za šrotati in mleti, preše za sadje in grozdje, trombe in cevi za vodovode, bakreni kotli za žganje in sploh vsa železnina.

Slovenske ceneke razpošljamo na zahtevo brezplačno.

Zahvala.

(3028-3)

Blag. gosp.

J. H. Rabinowicz.

Dunaj. 19. junija 1903,

Dunaj.

Ustan. I. 1835

niklasto Roskopf-uro na sidro

antimagnete z balancirjem na sidro, prav kakor jo kaže poleg stojeca slika, dobi se zraven zastonj pravo silberlnasto verižico (Panzer), ki ostane vedno sveta z varnostnim obročkom in karabinerjem z usnjeno tokom za uro.

Ta niklasto Roskopf precizska ura na sidro, antimagnete z balancirjem na sidro z močnim hermetično zaprtim okrovom iz patent. nikla in lepim belim kazalnikom iz patent emajla. Kazalnik ni papirnat, ki jo je treba naviti le na vs. 36 ur, je sama v stanu vsled svoje posebne odpornosti in natančnega teka postati najbolj priljubljena in najboljša štrapacna ura, kar jih je in jo je torej posebno priporočati gg. c. in kr. častnikom, železniškim uradnikom, orožnikom, fin stražnikom, sprevodnikom, strojnikiom in vsakomur, ki rabi močno in zanesljivo štrapacno uro in stane ta ura z verižico in usnjanim tokom posamič le 6 K. Pri odvetju 3 ur le 5 K in

če se odvzame 10 ur, se dobi 1 uro zastonj.

Za pravilni tek 5 let jamstva. Če bi blago ne ugajalo — tudi po 14 dnevni poskušnji — se zamenja ali vrne denar, zatorej nikak riziko. Moje ure se 3 tedne pred odpošiljanjem vestno in natančno regulirajo in repasirajo. Razpošljaj proti povzetju zneska generalno zastopstvo prvih tovarn za precizske Roskopf-ure, trgovsko-sodno protokolirana firma

J. H. RABINOWICZ, Dunaj, VII., Lindengasse 2, N. L.
Založnik društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

(3181-1)

KRAVATE

■ najnovejše

po prenizkih tovarniških cenah priporoča

KAROL RECKNAGEL

Mestni trg št. 24.

1000 kron
ako je goljufija!
Brezkrbno rodbinsko
srečo jamči knjiga o pre-
oblem blagoslovu otrok.
Z več tisoč zahvalnicami
pošilja diskreto za 90 h
v avstr. znankah gospa
A. Kaupa, Berlin
S. W. 220 Linden-
strasse 50

Čista in fina
prijetnega, pa vendar polnega okusa je znamenita
Tell-ova čokolada.
V tablicah po 30, 40, 50 in 60 vin. povsed na prodaj. (2688)
Hartwig & Vogel, Bodenbach.

St. 213/Pr.

Razglas.

Pri mestnem magistratu razpisujeta se
službi dveh policijskih stražnikov

z letno plačjo 900 kron.

Službi ste stalni in dobivata nameščenca tudi naturalno obliko, obutev in dejavnostno priblado, ki znaša 10% letne plače.

Prošnje za ti službi je vložiti pri mestnem magistratu do 10. dne decembra 1903.

Prošnjo, katera mora biti pravilno kolekovana, s prilogami vred, splošno prosilec sam, in ji prideli krasni list, zdravniško spričevalo in izkazilo o posebni sposobnosti za službo, o znanju slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi in pa o dosedanjem vedenju in službovanju, ozir. poslovanju.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 16. novembra 1903

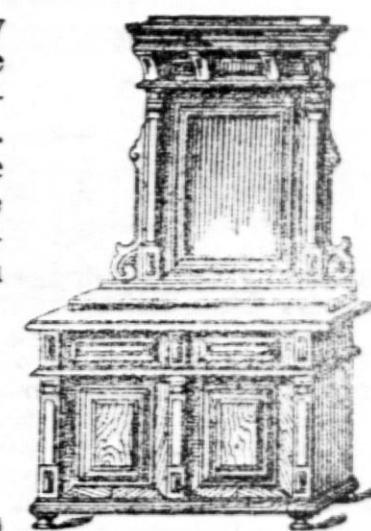
Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane **sobne oprave** iz suhega lesa solidno izgotovljene po lastnih in predloženih vzoreih. **Velika zaloga** raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izberu cenenim naročnikom v lastnem skladislu tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Arhar

načelnik.

Po ustanovitvi kranjske hranilnice
prvi v l. 1856 na Kranjskem
ustanovljeni denarni zavod
obrnega pomožnega društva

registrovane zadruge z omejeno zavezo

sprejema hranične vloge vsak delavnik od $\frac{1}{2}$ 9. do $\frac{1}{2}$ 10. ure dopoldne in od $\frac{1}{2}$ 5. do 6. ure popoldne ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$, izplačuje pa obresti brez odbitka rentnega davka, katerega društvo samo plačuje za vlagatelje.

Za varnost vlog jamči značni rezervni zaklad, ki znaša 109.832 K in je lastno društveno premoženje.

Sedež društva:

Ljubljana, Židovske ulice št. 8, v I. nadstropju

(v lastni hiši).

(2638-17)

Na najvišji ukaz Njegovega

c. in kr. apostol. Velicanstra.

XXIII. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobodelne namene.

Ta denarna loterija

edina v Avstriji postavno dovoljena
ima 19.382 dobitkov v gotovini
v skupnem znesku 512.880 kron.

Glavni dobitek znaša

200.000 kron v gotovini.

Žrebanje bo nepreklenie dne 17. decembra 1903.

Ena srečka velja 4 krone.

Srečke se dobijo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijah, tržnikah, pri davčnih, poštnih, brzognavnih in železniških uradilih, v menjalnicah itd. Igralni načrti za odjemalce srečk za tonj.

Srečke se dostavljajo poštne prosto.

C. kr. loterijsko-dohodninsko ravnateljstvo.

Oddelek za državne loterije.

(2018-7)

Največja zalog za najboljših
otroških vozičkov
in navadne do najboljših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se
pošilja s povzetjem.

Zahtevajte
pravo
Ciril-Metodovo
kavino primes
katero priporoča domača
I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.
Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izberi
konfekcije
za dame in deklice
kakor tudi
manufaktурно blago
perilo
vsakovrstne preproge
i. t. d.
priporoča
Anton Schuster
Ljubljana
Špitalske ulice št. 7.
Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalog za dame in gospode
rokavic
kravat za gospode
toaletnega blaga
dalje
ščetic za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche
Ljubljana
Pred Škofijo št. 21.

Postojala jelektre, železniče
Pod tranko št. 2.
Van Sokić
Založnik o. kr. državnih uradnikov
V najnoviših fagonah in
v velički izberi
čepice
glinidre in
Klobuke
Pod tranko št. 2.

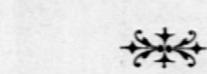

Nepogrešno za gospodinjstva,
hotele, restavracije,
zavode, peke, kondi-
torje itd.

Pozor!

Preizkuševališče za živila in jest-
vine splošnega avstrijskega
društva lekarjev ob-

javlja v svojem poslednjem poročilu:
„Sicer se pa sedaj izdelujejo jedilne
masti v brezhibnih kakovostih. To
pa velja posebno za rastlinsko
mast, napravljeno iz koko-
sove tolše.“

ki je sedaj naša načina jedilna mast, ki se po kuhinji mnogostransko rablji.

Zahtevajte vselej izreco „Kunerol“

z varstveno znamko.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajal-

nici jestvin. V kraju, kjer se „Kunerol“ ne dobiva,

pošiljamo poskusne poštne lončke po okroglo 5 kg. bruto

za 6 K 50 h franko na vsako poštno postajo po poštnem

povzetju. — Pri večjih naročilih prednostne cene. — Prospekt

na zahtevo.

(3041-1)

Emanuel Khuner & sin

tovarna za rastlinsko mast
Dunaj, XIV., Sechshauserstrasse 66-70.

Preizkuševališče za živila in jest-
vine splošnega avstrijskega
društva lekarjev ob-

javlja v svojem poslednjem poročilu:
„Sicer se pa sedaj izdelujejo jedilne
masti v brezhibnih kakovostih. To
pa velja posebno za rastlinsko
mast, napravljeno iz koko-
sove tolše.“

ki je sedaj naša načina jedilna mast, ki se po kuhinji mnogostransko rablji.

Zahtevajte vselej izreco „Kunerol“

z varstveno znamko.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajal-

nici jestvin. V kraju, kjer se „Kunerol“ ne dobiva,

pošiljamo poskusne poštne lončke po okroglo 5 kg. bruto

za 6 K 50 h franko na vsako poštno postajo po poštnem

povzetju. — Pri večjih naročilih prednostne cene. — Prospekt

na zahtevo.

(3131-2)

Preizkuševališče za živila in jest-
vine splošnega avstrijskega
društva lekarjev ob-

javlja v svojem poslednjem poročilu:
„Sicer se pa sedaj izdelujejo jedilne
masti v brezhibnih kakovostih. To
pa velja posebno za rastlinsko
mast, napravljeno iz koko-
sove tolše.“

ki je sedaj naša načina jedilna mast, ki se po kuhinji mnogostransko rablji.

Zahtevajte vselej izreco „Kunerol“

z varstveno znamko.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajal-

nici jestvin. V kraju, kjer se „Kunerol“ ne dobiva,

pošiljamo poskusne poštne lončke po okroglo 5 kg. bruto

za 6 K 50 h franko na vsako poštno postajo po poštnem

povzetju. — Pri večjih naročilih prednostne cene. — Prospekt

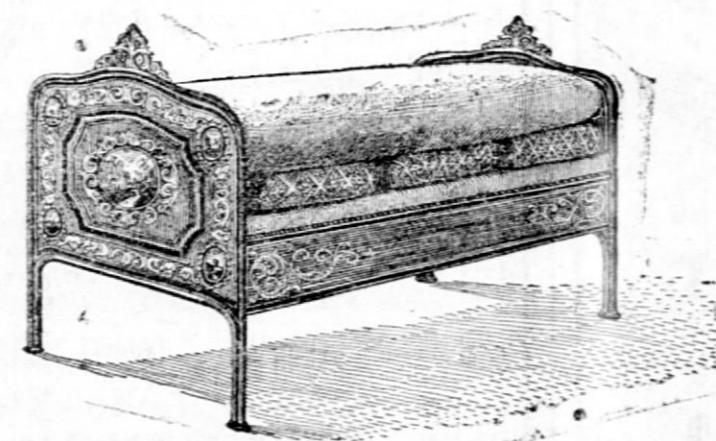
na zahtevo.

(3057-3)

Ivan Jebačin, Ljubljana
dovoli si javiti slavnemu občinstvu, da je
preložil
svojo špecerijsko prodajalno
na vogal Rimsko-Emonske ceste.

Nova trgovina je najboljša, vsem zahtevam higijene in snažnosti odgovarjajoče opremljenja.
Skrbelo se bodo za točno, rekelno postrežbo ter ugodne cene, o čemer se sl. občinstvo izvoli prepričati z mnogobrojnim
obiskom.

Ernesta Hammerschmidta nasledniki
MADILE, WUTSCHER & KO.
trgovina železnin in kovin
Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja zalog za železnega pohištva,
posteklenih umivalnih garnitur itd.

Ljubljana, Gričar & Mejač Ljubljana
Prešernove ulice št. 9
priporočata
svoje bogato zaloge
zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke, kakor tudi
najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene.

(3038-7)

Točna postrežba.

V novej hiši župana Hribarja
na Dunajskej cesti
je oddati
troje lepih prodajalnic.

(3176-1)

Naročajte izborne
ljubljansko delniško pivo
iz pivovaren

v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema |

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnitske ulice št. 4.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se uljudno za mnogobrojni obisk v vrhniški Čitalnici tujcem in Vrhniščanom, usojava si s tem naznanjati, da sva prevzela s 1. decembrom

Hafnerjevo pivarno.

Trudila se bova, da čast. p. n. občinstvo popolnoma zadovoljiva v vsakem oziru ter bova ob vsakem dnevnem času postregla s priznano dobrimi, cenennimi gorkimi in mrstimi jedili, kakor tudi z najboljšimi istrijanskimi, štajerskimi in dolenskimi vini ter izvrstnim gosškim marčnim pivom.

Sprejemajo se naročila na kosila in večerje.

Za mnogoštevilni obisk prosita s spoštovanjem (3154-2)

Anton in Julija Albert.

Velik krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 komadov amerikanskih patentiranih srebrnih vilič iz enega komada;
6 komadov " " jedilnih žlic;
12 komadov " " kavnih žlic;
1 komad amerikanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
1 komad amerikanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
6 komadov angleških Viktorija čašic za podklado;
2 komada efektnih namiznih svečnikov;
1 komad cedilnik za čaj;
1 komad najfinjša sipalmica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dobi, da leta inserat ne temelji na **nikakšni slepariji** zavzem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrni brez zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno božišno in novoletno darilo**.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga na Dunaju II., Rembrandstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Cislinski pršek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zvezem natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz poahljivih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture. S patentirano srebrno garnituro sem jake zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamil Bohm, okrožni in tovarniški zdravnik.

(3180-1)

Rokavice
iz glace-usnja, trikota in
sukna, najboljši fabrikat,
priporoča po najnižjih
tovarniških cenah

KAROL RECKNAGEL
Mestni trg št. 24.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg štev. 28
urar, trgovec z zlatnino in srebrino in z vsemi optičnimi predmeti.
Nikelasta remontoar ura od gld. 1-80. Srebrna cilinder remonta ura od gld. 4-00.
Ceniki zastonji in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost, za vsaki život in v vsaki facon.

Skladišče za modno blago, pozamen- trije, trakove, čipke, svileno blago, priporoča

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za drogue, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, rible olje, redline in pospalne moke za otroke, dísave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografie, aparate in potrebščine, kirurgična obvezila vseke vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tia itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnajan naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija ←

Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih
klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrijskih, angleških, italijanskih tovarn.
Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblik za gospode in dečke,

topic in plaščev za gospe,

nepremočljivih havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovnejših

uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr. ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Austrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena edina popolna

Adresna knjiga za vse

* * * **Austrijsko**

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in obrtne obrte in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT.

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografskem zavodu na-

pravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vseake mestne, tržke ali krajevne občine, oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajo glavarstvo in okrajo sodišče, obseg, število prebivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, pošte, železniške, paroplovne, brzjavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ	K 13-—	Zv. VI. PRIM. i. DALM. . . K 6.60
Zv. II. SP. AVSTRIJSKO	14.60	Zv. VII. TIR. i. PREDARL. 12.—
Zv. III. G. AVST. i. SLCB.	11.80	Zv. VIII. CEŠKO (dva dela) 32.—
Zv. IV. ŠTAJERSKO	10.—	Zv. IX. MOR. i. ŠLEZIJA 25.—
Zv. V. KOR. i. KRAUNSKO	8.—	Zv. X. GAL. i. BUKOV. 27.—

Naroča se v **KATASTERSKI ZALOGI**, Dunaj IX. Hörlg. 5. Kakor tudi v vsaki knjigotržnici tukaj in v inozemstvu.

Najprikladnejša božična in novoletna darila!

Alfred Fischer

Dunaj I., Adlergasse 10

*

Št. 15. Pristno srebro zlato platirano, z imitiranim brillantom le gl. 1-25. Ravnoisti prstan iz 14kar. zlata samo gl. 3-90.

Samo gld. 6

ura z verižico 6

ura z verižico 6

platirano s simili-brilliantom 6

Sredstvo za odpravljanje las
 „Eros“ zakonito varovano odpravi takoj po enkratni uporabi lase z obroza s čudovitim vsohom in je zajemljeno neškodljiv.

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Cena 3 gld. 2
 Direkno in tajno Fanny Stiasny, Dunaj, II., Leopoldgasse 6.

*Vsak nedeljo in vsak praznik do božiča
 bo s kožuhovinastim in modnim blagom
 na novo aranžirana in zvečer čarobno razsvetljena izložba.*

(2981-4)

*Na ogledovanje te izložbe vladno vabi
 Angleško skladišče oblek.*

Zdravje je največje bogastvo!
Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsake glavobolje. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno proti želodničnim bolezni ablažejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krčo, pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in črva. Preženje velike in male glistete ter vse po glisti izhajajoče bolezni. Delujejo izborni proti hriposti in prehladu. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezenih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madroni ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

(3089-2)

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja. — Cena je naslednja: in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 dueat (12 steklenic) 4 K. | 4 dueate (48 steklenic) 14.60 K.
 2 dueata (24 steklenic) 8 K. | 5 dueatov (60 steklenic) 27.— K.
 3 dueata (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoč priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg. ki so s posebnim vsebom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretincič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadigar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamčić, opankar; Zofija Vukelić, sivilka; Josip Seljančić, seljančić.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Naznanilo o otvoritvi.
 Naznanjam cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in zunaj da sem otvoril v Židovski ulici štev. 3 pod firmo

Karol Januš
 popolnoma
novo trgovino

z veliko zalogo žlahtnih kamenov, zlatnine in srebrnine, kakor tudi prstanov z briljanti in dijamanti, poročnih in drugih modernih prstanov, zlatih in srebrnih verižic za gospode in dame, broš, uhanov, zaprostnic, priveskov, nožev in vilic iz srebra in kitajskega srebra ter vseh in stroko spadajočih predmetov.

Vsled moje dolgoletne izkušnje v dragotinarski in zlatarski stroki bom lahko vsaki zahtevi cenjenega p. n. občinstva v vsakem oziru popolnoma zadostil, in se bodo popravila kakor tudi nova dela kar najbolje, najhitrejše in najcenejši izvrševala.

Dalej kupujem in zamenjam staro zlato, srebro in žlahtne kamne. Vedno velika zaloga najfinih in najcenejših zlatih in srebrnih ur za gospode in dame.

V nadi, da sem pri cenjenemu občinstvu najbolje priporočen, bilježim odličnim splošanjem.

(2520-11)

Karol Januš juvelir in zlator, Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

Josip Reich

— parna —
 barvarija in kemična spiralnica
 ter likanje sukna
 Poljanski nasip — Ozko ulico št. 4.
 se priporoča za vsa v to stroko spašajoča dela.
 Postrežba točna.
 Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN
 Ljubljana, Pod tranco 1
 priporoča svojo veliko zalogu
 vsakovrstnih očal, lovskev
 in potnih daljnogledov ter
 vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
 monogramov
 za zaznamovanje perila.

Zaloga
 grammophonov
 ki igrajo izrecno močno in natančno.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
 (tik glavne prodajalne
 na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovije facone.
 • Nizke cene. •
 Prodaja na drobno in debelo.
 Ceniki brezplačno.

Glavna trgovina:

Stari trg štev. 21.

Pekarija
 in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:
 Glavni trg 6
 in
 Sv. Petra cesta 26

Avgust Agnola

Cudezna svetilka. Ljubljana
 Dunajska cesta 13.

Izborna
 Zaloga
 namiznih in
 nastropnih
 svetilk,
 najnovejše
 vrste
 po nizkih
 cenah.

Wunderlampe.

Po najnižji ceni se prodajajo na debelo
pomaranče in limone

najboljše vrste. (3136-2)

Franc Cascio v Ljubljani,
 Vegove ulice št. 10.

presenetljivih
 božičnih in novoletnih daril?

Kupite tiskalni stroj tipami iz kavčuka, s katerim lahko vsak sam zase tiska. Manjše tiskovine, kakor: vizitnice, našlovne karte, vabilna in razna sporočila se v treh tiskajo. Res praktično darilo, ki povzroča pri mladih in starih veselje.

Cena popolne tiskarske priprave z vsemi pritisklinami:

65 tipk gld.	— 20	225 tipk gld.	2.10
90	— 85	380	3.—
125	— 120	468	3.60
140	— 160	670	5.—
210	— 210	835	6.—

Zelo elegantni ahatovi pečatniki z lepim monogramom à gld. 1.50, 2.—, 3.50.

Peresnik s peresom iz 14 karat. zlate, ki se enkrat napolni in se lahko potem z njim več tednov piše, stane gld. 2.50.

Fina denarnica s 4 predali in pečatnikom, ki se lahko ven vzame stane gld. 2.— Samobarvni pečatnik iz kavčuka s 3 vrstami in ponikanjem peresnik s svinčnikom in pečatnikom stane 80 kr.

(3115-1)

J. LEWINSON, Dunaj I., Adlergasse 7.

Telefon št. 12.179.

Filialka: Odesa (Ruska), Puškinskaja 16.

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se vzame nazaj. Ceniki zastonj.

Hamburg-Amerika Linie
 Njega parobrodje obsegajo 280 velikanskih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dneh
 direktna, najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki
 iz Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila deje od visoke vlade potrjeni zastopniki:
Hamburg-Amerika Linie
Fr. Seunig v Ljubljani
 Dúnaška-cesta štev. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

PERILO
 za gospode in dame,
 najboljši fabrikat, pro-
 daja po najnižjih
 tovarniških cenah

KAROL RECKNAGEL

Mestni trg št. 24.

(2505-3) Priznano preizvrstni

jekleni plugi mlatilnice

brane, valjarji
 sejalni stroji „Agricola“
 ameriški stroji za košnjo

trave, detelje in žita
 seneni cobračci, senene in žitne grablje

stiskalnice za seno in slamo
 vinske in sadne stiskalnice

hidravliške stiskalnice
 mlini in robkalnice za grozdje

sadni mlini, brizgalnice
 za trte in rastline

sušilniki in parilniki
 za sadje in sočivje

izdelujejo in dobavljajo po najnovejši odlikovani konstrukciji

PH. MAYFARTH & Co.

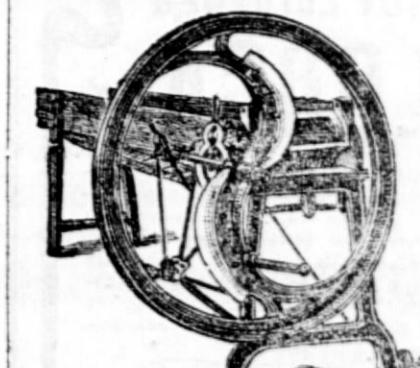
tovarne kmetijskih strojev, železolivnice in gradilnice za pluge

Ustanov. 1872. Dunaj, II¹, Taborstrasse Nr. 71. 900 delavcev.

Odkovan z več kot 500 zlatimi, srebrnimi svinčnjami itd.

Katalogi s podrobni zastonj in poštnejne prosto.

Zastopniki in razpečevalci se iščejo.

**Uradnik išče
stanovanja s hrano
v bližini kolodvora ali Resljeve
ceste. (3146-2)**

Žalne klobuke

Garantirano dobro vino in žganje

podvrženo progledu kemijske presku-
ševalne postaje na Dunaju,
dobiva se pri 2596-27
bratih Giaconi & Co.
Vis (Lissa) v Dalmaciji.

Varst. znamka: **Sidro.**

Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznano Izborno, bolečlne tolazeče mazilo; po 80 h, K 1:40 in K 2:— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2563—10)

**Richterjeva lekar-
na pri zlatem levu**
v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Janeza Jrdine
zbranih spisov
je pravkar izšla prva knjiga:

Bahovi huzarji in Iliri.

Prezanimiva epizoda iz južno-slovanske zgodovine.

Knjiga, važna za vsekoga za-vednega Slovence.

Cena 3—, po pošti 3.20.

Založil L. Schwentner
v Ljubljani. (206)

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnnejše znano sredstvo *dr. Rose balzam za želodec*. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje in provzroča lehko odvajanje tako, da skrbi za nežibljivim ustremom za gojenje želodca.

VARILO!

Vsi deli embalaže
imajo zraven stoječo
postavno depono-
vano varstv.znamko.

Glavna zaloga
Lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,
c. in kr. dvornega dobavitelja
"pri črnem orlu"

„pri černem oriu“
Praga, Malá Strana, ugel Nerudove ulice.
Po pošti razpošilja se vsak dan.
Proti vpošiljatvi K 2:56 se pošlje velika steklenica in za K 1:50 mala ste-

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.
V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarjih:
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mar-
b detschläger, J. Mayr. (1112-12)

Naled!

Kje so na prodaj najboljše drsalke,
Vprašujete se, ve cenjene bralke.
Miklavž daruje jih pridnim.
Valentin Golob jih vsem daje poceni
Naj bodo že pridni ali pa leni.
Na Mestnem trgu štev. 10
Zopet dobé se drsalke za led.

Največja izbera
brilijantnega blaga
kakor poročnih prstanov,
brož, prstanov, zapestnic;
velika zaloga zlatnine
n. pr. zlate verižice za gospode in dame, ko-
jerji, obeski i. t. dr.

Srebrnina:

nastavki, servici za čaj, kavo, pivo in vino, krušne košarice, tase, pušice za sladkor, povezniki za sir, sklede za sa-

lato in kompote, dalje kompletno opremljene

C. Kasete za družine:

za 6 in 12 oseb, proračuni o tem so na razpolago.

Cerkvena posoda

mačni vrčki
svetilke kropilniki

Ild. itd.

Adolf
Wagenpfeil
zlatar in juvelir
v Ljubljani
pričrtoča slavnemu p. n. ob-
činstvu svojo (29.5.-4)
veliko zaloge
novosti.

Išče se kontoristinja

izurjena v knjigovodstvu, stenografiji in pisanju na pisalnem stroju. Pogoj praktična izvedbanost. — Ponudbe v slovenskem in nemškem jeziku poštno predalo št. 74 v Ljubljani. (3173)

Zavarovalnica za življenje

v Gothis.

Stanje zavarovanj 1. junija 1903: 831 $\frac{3}{4}$ milijonov mark.
 Na zavarovalnini se je izplačalo od 1. 1829: 408 "

Zastopnik za Ljubljano: **Ed. Mahr**
(12-12) Židovske ulice št. 4.

(3177-1)

Moderce!

najnovejše fasone
po silno znižanih
cenah priporoča

KAROL RECKNAGEL

==== Mestni trg št. 24. =====

Božična in novoletna darila!

Ljubljana, Spitalske ulice 7
priporoča svojo veliko zalogu (3197-1,
Konfekcija za dame in deklice,
bluze, oblek za dečke, volnenega
blaga za ženske obleke, batist in
platnenih žepnih robcev, šerp,
srajc, kravat, flanelastih odej
in vsakourstnih garnitur brisalk
belega blaga za perilo. Velika
zaloga linoleja in drugih preprog.
Zelo znižane cene! Solidna blaga!

Zelo znižane cene! Solidno blago!